Кіуэкіуэ Юрий къигъзуващ щіалэгъуалэр радикальнэ гупхэм щыхашэ къэмыгъэхъуным хизгрэза изжрыгрэр нэхрии Щагрэхизбжрэнй

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Террорым пэщіэтынымкіэ и комиссэмрэ республикэм щыІэ Оперативнэ штабымрэ зи піалъэр къэмыса я зэіущіэ. Абы щаубзыхуащ «дунейпсо террорист организацэхэм къабгъэдэк шынагъуэр къызэнэкІыным» хуэгъэзауэ адэкІи ялэжьын хуей Іуэху щхьэхуэхэр.

УФ-м ШынагъуэншагъэмкІэ и федеральнэ къулыкъущІапІэм и Управленэу КъБР-м щыІэм, КъБР-м щыІэ МВД-м я унафэщІхэм къапсэлъахэм едэІуа нэужь КІуэкІуэ Юрий хэхауэ къигъэлъэгъуащ дунейпсо террорист зэгухьэныгъэхэм ди республикэм, зэрыщыту Кавказ Ищхъэрэ щІыналъэм зыщаубгъуну зэрыхущІэкъур. «Иджыпсту нэрылъагъущ, - жиlащ КъБР-м и Іэтащхьэм, апхуэдэ цІыхухэм (ахэр цІыхуу къэплъытэ хъунумэ) цІыхугъэншагъэ и лъэныкъуэкІэ мардэ лъэпкъ зэрамыІэр. Террорист щІэпхъаджагъэм къыхэкІыу А321 урысей кхъухьлъатэм иса Франджым и къалащхьэм зэрытеуам дэ къытхуагъэув Террорым пэщІэтынымкІэ комиссэмрэ Оперативнэ штабымрэ я унафэм щіэт къарузехьэ Іэнатіэ псоми я лэжьыгъэр зэрытхузэфІэкІкІэ къызэщІэ-

КІуэкІуэ Ю. А. фІыщІэ яхуищІащ 2015 гъэм щэкІуэгъуэм и 10-м Налшык къалэм террорым пэщІэтынымкІэ лэжьыгъэхэр щезыгъэкІуэкІа (ИГИЛ-м и къудамэу

КъБР-м и Іэтащхьэм иригъэкІуэкІащ КъБР-м щызэрагъэпэщам и Іэтащхьэм хуэгъэзауэ) хабзэхъумэ орган псоми: «Псори зэщІэгъэуІуауэ икІи гъэхуауэ лэжьащ. Апхуэдэ Іуэхухэм деж псори зэгурыІуэу зэдэлажьэу зэрыхуежьам гу лъыботэ,

Ауэ КъБР-м и Іэтащхьэм зэрыжи амк Іэ, республикэм щыІэ щытыкІэр иджыри къызэрымыкІуэу гугъущ. Террорым пыща цыхухэр нагуэ къэщыным, абыхэм япэ сыт и лъэныкъуэк и зигъэхуэным, щ алэгъуалэр радикальнэ гупхэм хемыгъэшэным икІи абы папщІэ Интернетыр къемыгъэгъэсэбэпыным адэкІи егугъун хуейщ. Апхуэдэ профилактикэ лэжьыгъэм егугъун хуейщ властым и ІэнатІэ псори.

Республикэм и унафэщІым жиІащ цІыхухэр нэхъ сакъыу щытынымкІэ, оперативнэ Іуэхухэр дэгъэкІынымкІэ, экстремист зэгухьэныгъэхэм щІалэгъуалэр щызыхашэ къэмыгъэхъуным хуэгъэзауэ иджырей хъыбарегъащ1э технологиехэр къэгъэсэбэпынымкІэ адэкІи лэжьыгъэшхуэ зэрыщыІэр. «Сыт хуэдэ информацІыху 224-рэ зэрыхэкІуэдам, террористхэр цэри, сыт хуэдэ хъыбарри икІэщІыпІэкІэ зэхэгъэкІыпхъэщ», - жиІащ КІуэкІуэ Юрий.

Хабзэхъумэ ІэнатІэхэм хуагъэуващ нэхъ мыхьэнэшхуэ зиіэ іуэхущіапіэхэм, псэуныгъэр зэлъыта ІуэхущІапІэхэм, егъэджэныгъэмкіэ, узыншагъэр хъумэнымкіэ, щэнхабзэмкіэ Іуэхущіапіэхэм, ціыхухэм я зэхуэсыпІэхэм шынагъуэншагъэ къыщызэгъэпэщыным къару псори ирахьэлІэну.

КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Іуэхущіапіэ.

Къэбэрдей-Балъкъэрым зы мазэ дэкІмэ хьэзыр щащІынущ щІэныгъэ гуэдзэн щрагъэгъуэт къэрал ІуэхущІапІэу Урысейм щынэхъ дыдэхэм ящыщыр икІи сабий минитхум нэблагъэ зэкІуэлІэнур

Юрий иригъэкіуэкіащ мы іуэхум подряд Іуэхущіапіэхэмрэ я унафэщіхэр къызрихьэліа зэіущіэ.

КъБР-м и Правительствэм и УнафэщІым и къуэдзэ - егъэджэнынальнэ хозяйствэмкіэ министр Ту- гъэпэщ. Пэшхэм Іэмэпсымэхэмрэ хуагъэзэну, светофорхэр фіадзэну

КъБР-м и Іэтащхьэр 2015 гъэм егъэщІылІа министерствэхэмрэ щэкІуэгъуэм и 7-м ухуэныгъэм ще- ну уэздыгъэхэр, мафІэс къэмыгъэ- ипэжыпІэкІэ махуэшхуэу увын икІи плъам хуищІауэ щыта дагъуэ псори ягъэзэкІуэжащ. Иджыпсту инженер коммуникацэхэр зэтегъэувэныр, пщІантІэм щхъуантІагъэхэр щыхэсэнымрэ зэlузэпэщ щІынымрэ нагъэмкіэ, щіэныгъэмрэ щіалэгъуа- гъэблэгъащ, зи іэпкълъэпкъыр тэлэм я ІуэхухэмкІэ министр Емуз мэму къызыдэмыбз сабийхэм па-Нинэ, ухуэныгъэмрэ псэупіэ-комму- пщіэ зыхуеину Іэмалхэр къызэра-

хуэхэм унэм и щІыбыр зэрагъэнэху- вэмкІэ академиер къызэІухыныр хъунымкІэ Іэмэпсымэхэр, шына- республикэм и сабийхэм Илъэгъуэншагъэр къызэгъэпэщыным сыщіэм ирихьэліэу хуащі тыгъэ пыщІа системэхэр ІэщІагъэлІхэм лъапІэу увын хуейщ. Абы япэ зэтраухуэнущ.

тІэхэм яхуигъэуващ ІуэхущІапІэм и КъБР-м и Іэтащхьэм. деж щыіэну гъуэгу зэпрыкіыпіэр транспорт къзувы ІзпІзхэр зыхуей

Республикэм и Ізтащхьэ Кіуэкіуэ тыкъу Анзор сымэ зэрыжа Іамкіэ, унэлъащіэмрэ щіагъзувэ. Мы ма- «Дыгъафіэ къалэ» сабий творчестидгъэщын ухуэныгъэ иджыпсту КІуэкІуэ Юрий зыхуэфащэ Іэна- щыІэкъым»,- къыхигъэщхьэхукІащ

> КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Іуэхущіапіэ.

«ДыгъафІэ къалэм» япэу ирагъэблэгъэнур унагъуэ хуэмыщІахэм я сабийхэрщ

<u>вэу къыщызэІуахыну «ДыгъафІэ къалэ» сабий</u> суков Алий илъэсыщІэ дауэдапщэхэр къызэ-<u>академие» сабийхэм я творчествэмкІэ унэм</u> гъэпэщыным теухуауэ Іэ зыщІидза унафэм япэу ек**ІуэлІэнур бын куэд зиІэ унагъуэхэмрэ** къызэрыщыгъэлъэгъуамкІэ, «ДыгъафІэ къа- щІэсхэр кърагъэблэгъэну. унагъуэ нэхъ хуэмыщ Тахэмрэ ящыщ сабий- лэм» апхуэдэ сабийуэ 500 дыгъэгъазэм и 25-м хэрш. Урысейм щІэныгъэ гуэдзэн шрагъэгъуэт шызэхыхьэнуш. Зыхуэфащэ министерствэ-<u>и сабий ІуэхущІапІэ нэхъ ин дыдэм абыхэм па</u> хэмрэ ведомствэхэмрэ я пщэ иралъхьащ гупщІэ илъэсыщІэ псейр щагъэувынущ.

КъБР-м и Правительствэм и УнафэщІ Му- ну, абы псом япэу бын куэд зиІэ унагъуэхэмрэ фІэгъуэ зэхыхьэр тэмэму къызэрагъэпэщы-

унагъуэ хуэмыщ Іахэмрэ щыщ сабийхэр, сабий ныкъуэдыкъуэхэр, интернат школхэм

●Адыгэ

къызэралъхурэ

221-рэ ирокъу.

рэ ирокъу.

дзэкlакlуэ

КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-ІуэхущІапІэ.

уэфІу щыщытынущ. Хуа-

бэр махуэм градуси 8 - 16,

Щэкіуэгъуэм и 23, *блыщхьэ*

тхыдэдж, филолог, узэ-

●США-м и 14-нэ прези-

дент Пирс Франклин

къызэралъхурэ илъэс 211-

•Урыс тхакІуэ, Совет къэ-

ралым цІыхубэм щІэны-

зэралъхурэ илъэси 140-рэ

Адыгэ усакіуэ ціэрыіуэ,

зэдзэкlакіуэ, щіэныгъэлі

КІуащ Бетіал къызэра-

•Усакіў, журналист, зэ-

Филологие́ щІэныгъэ-

илъэс 95-рэ

Уэрэзей

еджагъэшхуэ.

илъэс

жэщым градуси 4 - 5 щы-

ГукъэкІыжхэр Ди псэлъэгъухэр **Малъхъэдис** Щапхъэ

Эки-Ара щІыналъэм кхъуэхэм я африкэ Республикэм и Іэтащхьэм къыдигъэкіа емынэ узыр зэрыщагъэкІуэдам къыхэ- унафэ №101-РГ-м. 3. Мы унафэм къару егъуэт Іэ щыщІэз-1. Іуащхьэмахуэ районым щыІэ Эки-Ара дза махуэм щегъэжьауэ. щІыналъэм кхъуэхэм я африкэ емынэ Къэбэрдей-Балъкъэр узыр къызэрыщыхъеям къыхэкІыу ягъэу-Республиком и Іоташхьо КІУЭКІУЭ Юрий ва мардэ пыухык ахэр (карантиныр) шхьэшыхыжын. Налшык къалэ 2. Къару имы эжу къэлъытэн «Іуащхьэ- 2015 гъэм щэк Іуэгъуэм и 19-м

Іуащхьэмахуэ районым щыІэ Эки-Ара щІыналъэм мардэ хэхахэр

(карантиныр) щхьэщыхыжыным и ІуэхукІэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и

Іэтащхьэм и Унафэ

«Ветеринарием и ІуэхукІэ» 1993 гъэм на- уз зэрыцІалэ къызэрыщыхъеям къыхэ-

цэм и Закон №4979-1-м и 3.1-нэ статьям гъэувыным теухуауэ» 2015 гъэм шы-

ипкъ иткіэ, Іуащхьэмахуэ районым щыіэ щхьэуіум и 14-м Къэбэрдей-Балъкъэр

махуэ районым щыІэ Эки-Ара щІыналъэм *№154-РГ*

Энергетикэм шынагъуэ къытемыгъэхьэным хуэунэт Іауэ

щытыну къыхураджэ Дунейпсо террорист зэгухьэныгъэхэм щІэпхъаджагъэхэр аргуэру зэхащІыхьу зэрыхуежьам къыхэкіыу КъБР-м щыіэ Оперативнэ штабым ціыхухэм чэнджэщ ярет нэхъри сакъыу щытыну.

Набдзэгубдзаплъэу

РАДИКАЛЬНЭ гупхэм ящыщхэр щІэгъэхуэбжьауэ йолэжь урысей цІыхухэр дин-экстремист гупхэм хэшэным икІи ахэр КъуэкІыпІэ Гъунэгъум и къэралхэм щекІуэкІ зауэхэм хэгъэхьэным. Экстремизмэм и мурадхэр пхагъэкіын папщіэ абыхэм щіалэгъуалэр къыхураджэ ИГИЛ-р къыжьэдэкъуэным жыджэру хэт къэралхэм «жэуап иратыну» икІи апхуэдэ бэнэныгъэм диныр яхъумэн папщІэ хыхьэну, абы я гъащІэр

Мы зэманым Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и уполномоченнэ ІэнатІэхэм зыхуэфащэ псори ялэжь цІыхухэм шынагъуэ къатемыгъэхьэным хуэгъэзауэ. Гулъытэ хэха хуащі ціыху куэд щызэхуэс щіыпіэхэр, транспортым и инфраструктурэр хъумэным. Абыхэм къа врыхь эсыт хуэдэ хъыбарри псынщ в зэхагъэк.

Республикэм щыпсэухэмрэ ди хьэщ эхэмрэ фыкъыхудоджэ зэхэщІыкІрэ жэуаплыныгъэрэ фхэлъу фыщытыну, щІэпхъаджагъэ хьэлъэхэр къэмыгъэхъуным хуэгъэзауэ хабзэхъумэ ІэнатІэхэм фадэлэ-

Піащіэгъуэкіэ фыпсалъэ хъунущ мы телефонхэмкіэ: - КъБР-м щыІэ Оперативнэ штабым: 48-15-48;

- Урысейм и ФСБ-м и Управленоу КъБР-м щыІом: 48-15-81;

- КъБР-м щыІэ МВД-м: 40-49-10, 49-50-62; - УФ-м СледствиемкІэ и комитетым СледствиемкІэ и управленэу КъБР-м щыІэм: 77-64-22;

- УФ-м и МЧС-м и Управленэ нэхъыщхьэу КъБР-м щыІэм: 39-99-99.

КъБР-м щыІэ Оперативнэ штаб.

зылъытапхъэ

КъБР-м и Іэтащхьэм и Администрацэм щолажьэ коррупцэм пэщіэтыным теухуауэ піащіэгъуэкіэ ціыхухэр здэпсалъэ хъун телефонхэр: 8(8662) 40-89-70, 40-34-32.

КъБР-р электрокъарукІэ къызэрызэрагъэпэщым шынагъуэ къатемыгъэхьэнымкІэ штабым и унафэ́щІ, КъБР-м и Правительствэм и УнафэщІым и япэ къуэдзэ Дадэ М. А. щІипщытыкІащ элекрокъарукІэ къызэзыгъэпэщ ІэнатІэм шынагъуэншагъэ къыщызэгъэпэщынымкІэ федеральнэ штабым 2015 гъэм щэкІуэгъуэм и 15-м къигъэува къалэнхэр гъэзэщ а зэрыхъур. Гулъытэ хэха абы хуищІащ «ГидроРус» «Кавказ Ищхъэрэ МРСК», «Къэббалъкъ коммунэнерго», «Прохладнэ къалэ электросетхэр», «Шэджэмэнерго», «Хуабээнергетикэ компание» ІуэхущІапІэхэм щыі э щытыкі эм. Ахэр зэрахъумэ щі ыкі эм зэхъуэкІыныгъэхэр халъхьащ, апхуэдэу къызэрымыкІуэ щытыкІэхэр къыщыхъуам деж зэфlагъэкlын хуейхэм лэжьакlуэхэр хурагъэджащ. 2015 гъэм щэкІуэгъуэм и 15-м щегъэжьауэ нэхъ мыхьэнэшхүэ зиlэ ІуэхущІапІэхэм ягъэува графикым тету унафэщіхэмрэ къулыкъущіэхэмрэ щыіэщ. Ахэр хабзэхъумэ ІэнатІэхэм, Урысейм и МЧС-м и Управленэ нэхъыщхьэу КъБР-м щыІэм зэпымыууэ япыщІащ. КъБР-м и гъэсыныпхъэ-энергетикэ ком-

рист щІэпхъаджагъэхэм зэрыщыхъумам федеральнэ штабым хуагъэхьащ. теухуауэ ирагъэкІуэкІа къэпщытэныгъэм

плексым хиубыдэ предприятэхэр терро- кърикlуахэр ягъэува пlалъэм къриубыдэу ГУЗЕЕВЭ Индирэ.

Кучменов ТІэхьир энергиер зэгъэзэхуауэ къэгъэсэбэпыным теухуа дунейпсо зэІущІэшхуэм хэтащ

ква щекІуэкІащ энергиер зэгъэзэхуауэ электроэнергетикэм и субъектхэм 2015 ТІэхьир. ЗэІушІэм къышаІэта Іуэху нэгъэсэбэпынымкіэ щіыналъэ программэхэр зэіущіэхэр къызэрагъэпэщащ.

2015 гъэм щэкlуэгъуэм и 19 - 20-хэм Мос- гъэзэщ эным къыдэкlуэ сэбэпынагъхэр, къэгъэсэбэ́пынымрэ къыдэгъэхуэнымкі́э 2016 гъэхэм я щіымахуэ лъэхъэнэм зэрыеплІанэ дунейпсо зэхыхьэшхуэр. Абы хэтащ зыхуагъэхьэзырыр. МахуитІым къриубыдэу ЭнергетикэмкІэ, тарифхэмрэ Урысей, дунейпсо экспертхэм я зэlупсэупіэм и Іэнатіэм щыкіэлъыплъынымкіэ щіэхэмрэ зэпсэлъэныгъэхэмрэ ирагъэи къэрал комитетым и унафэщ Кучменов к уэк ащ, апхуэдэу гъэсыныпхъэ-энергетикэ комплексымрэ псэупіэ-коммунальнэ хохъыщхьэхэм ящыщщ энергиер тэмэму къэ- зяйствэмрэ ехьэлІа ІуэхухэмкІэ урысейпсо

Мы махуэхэм

Щэкіуэгъуэм и 21,

•Сэлам зэхыным и ду нейпсо махуэщ •Телевиденэм и дунейпсо махуэщ ●Урысей Федерацэм и

налог органхэм я лэжьакІ уэхэм я махуэщ Бухгалтерым и махуэщ

•Франджы усакіуэ, тхакІуэ, публицист, тхыдэдж Вольтер къызэралъхурэ илъэс 321-рэ ирокъу. ●Совет актёр, СССР-м и

цІыхубэ артист **Глузский** Михаил къызэралъхурэ илъэс 97-рэ ирокъу.

 СурэтыщІ-живописец, УФ-м и Художникхэм я зэгухьэныгъэм хэт Марг**ъущ Анатолий** и ныбжьыр илъэс 64-рэ ирокъу.

Дунейм и щытыкІэнур «pogoda.yandex.ru» сайтым зэритымкІэ, Налшык пшэр техьэ-текІыу щыщытынущ. Хуабэр махуэм градуси 9 - 15, жэщым градуси 3 - 4 щыхъунущ.

ЩэкІуэгъуэм и 22, тхьэмахуэ

•Къуэхэм я дунейпсо махуэщ УФ-м щагъэлъапІэ пси-

хологым и махуэр •Ливаным и щхьэхүитыныгъэм и махуэщ

• 1941 гъэм Ладогэ гуэлым пхыкі мыл гъуэгур («ГъащІэм и гъуэгу» зыф ащауэ щытар) къызэІуахаш. **● 1956** гъэм Мельбурн

(Австралие) къыщызэЇуахащ XVI гъэмахуэ Олимп джэгухэр. **● 1960 гъэм** СССР-м къы-

жец» автомобилыщІэр. • 1963 гъэм Даллас къалэм щаукіащ США-м и 35-нэ президенту щыта Кеннеди Джон.

1990 гъэм Инджылызым и премьер-министр Тэтчер Маргарет хъыбар зэбгрыригъэхащ илъэс

пщыкіузкіэ зытета а къу- тым зэритымкіэ, Налшык лыкъум зэрытекІым теу-

•Урыс лексикограф, тхакІуэ, дохутыр, нобэми хъунущ. къагъэсэбэп псалъалъэ зэхэзылъхьа Даль Владимир къызэралъхурэ илъэс 214-рэ ирокъу. Къэрал, дзэ къулыкъу-● 1965 гъэм СССР-м и Ки-

щІэ, Франджым и 18-нэ нематографистхэм я сопрезиденту щыта Шарль юз къызэрагъэпэщащ. **де Голль** къызэралъхурэ илъэси 125-рэ ирокъу. Совет усакіуэ-уэрэдус, щіакіуэ Нэгумэ Шорэ СССР-м и Къэрал саугъэтыр зрата Добронра-

вов Николай и ныбжыыр илъэс 87-рэ ирокъу. •Мэкъумэш щІэныгъэхэм я доктор, профессор,

РАЕН-м и академик, КъБР-м мэкъумэш хозяйствэмкіэ щіыхь зиіэ и гъэ егъэгъуэтынымкіэ и лэжьакіуэ **Уэлджыр Му**- комиссару щыта **Луна**-**шэхьид** и ныбжьыр илъэс **чарский Анатолий** къы**шэхьид** и ныбжьыр илъэс 82-рэ ирокъу. • Физико-математикэ ирокъу.

щІэныгъэхэм я доктор, КъБКъУ-м и профессор, ЩІДАА-м и академик, КъБР-м щІэныгъэмкІэ лъхурэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ, ирокъу. Къэбэрдей-Балъкъэрым и Къэрал саугъэтыр зрата Шыбзыхъуэ Азэмэт и Афлик и ныбжыыр илъэс ныбжьыр илъэс 75-рэ 68-рэ ирокъу.

ирокъу. Филологие́ щІэныгъэ-•КъБР-ми АР-ми щІыхь хэм я доктор, тхакІуэ **Хьэ**зиіэ я артист Иуан Вла- кіуащэ Мадинэ къыщадимир къызэралъхурэ лъхуа махуэщ. илъэс 72-рэ ирокъу. •КъБР-м щІыхь зиІэ и ар-

тист Ало Арсен и ныбжьыр илъэс 67-рэ ирокъу. •Журналист, и лэжьакіуэ Беслъэней махуэщ. Владимир и ныбжьыр илъэс 66-рэ ирокъу.

•Адыгэ лъэпкъ фащэр дынымкІэ дизайнер, модельер, урысейпсо, дунейпсо зэпеуэ куэдым бэр махуэм градуси 9 - 15, щытекlya Сэралъп Ма- жэщым градуси 4 - 6 щыщыдагъэкlащ «Запоро- динэ къыщалъхуа ма- хъунущ. хуэш.

> Дунейм и щытыкІэнур «pogoda.yandex.ru» сай-

● «Адыгэ псалъэ» газетым и къудамэм и унафэщІ, АР-м щІыхь зиІэ и

журналист, ДАХ-м и ви-КъБР-м це-президент НэщІэпышэнхабзэмкіэ щіыхь зиіэ джэ Замирэ къыщалъхуа Дунейм и щытыкІэнур

«pogoda.yandex.ru» сайтым зэритымкІэ, Налшык

уэфІу щыщытынущ. Хуа-

Зыгъэхьэзырар жьэкіэмыхъу Маринэщ.

Лъэпкъ Іущыгъэ:

Нэхъыжьым жьэ ет, нэхъыщІэм гъуэгу ет.

Жыхьэнмэ щІыналъэм къикіуэсыкіыжащ

«Ислъам диным щізээухэм» я хэщіапізу Сирием щыіэм зы мазэкіз щыпсэца нэужь Ингушым щыщ ціыхубзым и акъылыр зэкічэкіащ

Илъэсищ зи ныбжь и къуэ Ахьмэд щІыгъуу Сирием щыщ боевикхэм рыкІри сыкъызэпрыкІыжауэ аращ». **я хэщІапІэм зы мазэ енкІэ щыпсэуащ Ингушым щыщ Оскановэ Афи**- Ар журналистхэм папщІэ къинад. И насыпым кърихьэкІри, абы хэкум къигъэзэжащ. «Российская газета»-м и корреспондентыр цІыхубзым и благъэхэм яхуэзащ икІи къым езыр здэщыІар республикэм абыхэм къаlуэтэжащ ар гъэпцlагъэкlэ Сирием зэраша щlыкlэмрэ абы и щхьэусыгъуэхэмрэ. КъызэрыщІэкІамкІэ, республикэм къагъэзэжын яхузэфІэкІащ Афинад и хэкуэгъухэм ящыщу нэгъуэщІ зыбжанэми. Ауэ Ингушым щыщу цІыху 17 Сирием щаукІащ.

«Сэ си пхъур террористхэм ящыщкъым»

Оскановхэ я унагъуэм гуфІэгъуэшхуэри гуауэ инри зэщІыгъуу фіэщ ящІащ КъуэкІыпіэ Гъунэкъылъыкъуэкlащ. Ахэр зыщымы- гъум «ислъам къэралыгъуэ нэгугъыж я хъыджэбзымрэ я пхъурылъхумрэ унэм къекІуэлІэжащ, илъагъун папщІэ Сирием езыр ауэ я пхъум и нэгу щіэкіа псори хуэмыхьу и акъылыр зэкіуэкіащ икіи ар сымаджэщым щІагъэгъуэлъхьэн хуей хъуащ.

Абы и щіалэ ціыкіур и анэшхуэм тэмэму щытатэмэ, щыжаІэ Оскаапхуэдэ гузэвэгъуэшхуэм хэхуэнтэ-

Афинад щрагъашэм щыгъуэ абы и адэ-анэр малъхъэ яхуэхъунум и Іуэху зытет псом щыгъуазэтэкъым, атІэми абы и языныкъуэ Іыхьлыхэм щІыналъэм властым и органхэм къулыкъу лъагэхэр щаІыгът. Хъыджэбзыр Ёкъуб етІуанэ фызу ишащ. Ауэ унагъуэр зикІ зэтеувакъым. И щхьэгъусэр яубыду ягъэтІыса нэужь, Афинад и щіалэ ціыкіур щіыгъуу Москва Іэпхъуащ. Зэман дэкІри. Сирием кІуаш.

 Ягъэжэкъуащ хъыджэбзыр, жеІэ Афинад и анэ дэлъху Магомед. - Фегупсысыт: абы и адэр МВД-м и офицеру отставкэм кІуащ, зауэ хэхахэм я ветеранщ, Урысейм и ЛІыхъужь кхъухьлъатэзехуэ Осканов Суламбек абы и адэ къуэшщ. Мис апхуэдэ унагъуэщ къызыхэкІар!

- Афинад цІыху мыхъумыщІэхэм яхэхуэри, къагъэпцІащ. Ар террористхэм ящыщкъым, - гъынанэурэ Афинад хуэдэ дыдэу ингуш къуажеІэ абы и анэм.

нущ, къэралым и къалащхьэм щы і условнэу тезыр тралъхьауэ, ахэр я къулыкъу хэхахэм я лэжьакІуэхэм я унэ исыжу япшын. «Къэзэуат зауэм» лыгъуэм» и унафэщІхэм я дежфіэщ зэрыхъуам хуэдэу. Ахэр Ос- хэтыну зи мурадахэм я ныбжьыр кіэ нэгъуэщі къэралхэм щыщу гъуэми мыхъумыщіагъэ зылэжьхэм кановэ Афинад и сабийр щІыгъуу илъэс 20-м зэрыщІигъуа щыІэкъым. Москва къикІыжу унэм къэкІуэжынымкіэ къадэіэпыкъуащ. Ар гъуэжрэ? - соупщі илъэс 22-рэ зи ягъэкъуаншэу уголовнэ Іуэху къы- ныбжь Мовсар. зэІуахакъым. А Іуэхум щыхьэт техъуащ республикэм Шынагъуэнша- лэм и макъым уи фіэщ ещі жиіэр гъэмкіэ и советри. Ціыхубзыр щіэп- зэрыпэжыр. хъаджащІэхэм ящымыщу, атІэ абыхэм къагъэпцІахэм яхиубыдэу нэрылъагъуу, адэкІэкъыщІегъу: «Сэ къалъытащ. Хабзэхъумэ органхэм хьэлифатым сыщы акъым. Абы я лэжьакіуэхэм абы имыбзыщіу къыхэкіыу зыри къэсіуэтэжыфыну-

боевикхэм я щхьэгъусэхэм, я бын-

хэм, я къэшэнхэм папщІэ Сири-

ем къышызэрагъэпэш хэшІапІэхэм

зэреджэр) щилъэгъуахэр. Интернетыр къагъэсэбэпурэ Афинад зыгъэжэкъуахэм абы и гъэса» къызэрыщызэрагъэпэщыр кІуэн зэрыхуейр. Ауэ ипэжыпІэкІэ ар щашэр боевикым зауэ зэманым щхьэгъусэу щІыгъун папщІэкІэт.

Сирием сыкІуа иужь сэ къызгурыІуащ ліы сратыну зэрашІыгъущ, ауэ и адэм и благъэхэм мурадыр икіи адэкіэ си Іуэхур Іахыжыну я мурадщ. Ахэр ціыху къызэрекіуэкіынур си нэгум къыщІыхьащ - си щхьэгъусэр яукІмэ, новхэ я унагъуэм, ди хъыджэбзыр щ эрыщ эу лы сратыжынут ики апхуэдэ защізу екіуэкіынут сэ езыр сыхэкІуэдэху, - къиІуэтэжащ Афинад. - Сыздэщы а хэщ ап эм апхуэдэ цІыхубз куэд щыпсэуащ урысу, къэзахъыу, америкэ бзылъхугъэу, фІыцІэхэри хужьхэри яхэту, сабий яІэу, быныншэу, уэндэгъуу. Уэндэгъухэр а щІыпІэм щызэфІэкІырт, абы и лъэныкъуэкІэ зы тыншыпІи щымыІэ пэтми.

ЦІыхубзым хузэфІэкІыни хузэфІэмыкІыни къимыгъанэу къигъэсэбэпащ къыщІэпхъуэжын папщІэ, гъунапкъэм къызэпрыкІри, Тыркум и властхэм и щхьэр яхуигъэтІылъащ. Абыхэм цІыхубзыр Урысейм кърагъэшэжащ.

ФІы зигу илъ цІыхухэм паспортыр птрахынукъым

ГъэпцІакІуэхэм ягъэува хъым жэхэм ящыщ зым щыпсэу цІыхуищ А псалъэхэр үи фІэщ пщІы хъу- зэуэ иубыдащ. Абыхэм ящыщу тІум

- КъыплъыкъуэкІа Іуэхум ухущІе-

- Хуабжьу сыхущІогъуэж, - щІа-

Ауэ зыгуэрым зэрыщыщтэжар

Ар журналистхэм папщІэ къигупсыса хъыбарщ. Щалэр хуейисхэм ящІэну. Ауэ абы и Іыхьлыхэр, дауи, Іуэхум щыгъуазэщ. Сирием къызэрикіыж лъандэрэ щіалэм и ныбжьэгъухэр япэхэм хуэдэу къыбгъэдыхьэжыщэркъым. Мовсар и адэ-анэхэм абы я нэр трагъэкІыркъым. ЩІалэм жып телефон щхьэхуэ иІэкъым. Хуей хъумэ, и адэр щыту абы и телефонымкІэ псалъэу

ехъулІэныгъэшхуэхэр Спортым къыщихьыну Мовсар и а хъуэпсапіэр къытекъутауэ жыпіэ хъунущ. И сабиигъуэ лъандэрэ абы къарууфІ иІэти, Іэпщэрыбанэ зауэмкІэ спортым и мастер, самбомкІэ мастерхэм я кандидат хъуат. Ауэ иджы укъуэдияуэ спортым зыхуигъэсэну зэман кІыхькІэ Іэмал иІэнукъым. Судым къищта унафэм ипкъ иткІэ, ар илъэситхукІэ дэкІ хъунукъым щалъхуа къуажэм.

Зы илъэскіэ узэіэбэкіыжмэ. Мовсар и Іуэхухэр хъарзынэу екІуэкІыу щытащ. Ар Москва щыпсэурт, щылажьэрт, спортым зыхуигъасэрт. Иужькіэ и къуажэгъу зыбжанэм ящІыгъуу Сирием кІуэну мурад ищІащ и къуэш муслъымэнхэм ядэІэпыкъун папщІэ. Истамбыл нэсри, хуэфэщэн ахъшэ иратмэ, къэрал гъунапкъэм зэпрызышын такси къагъуэтащ. Мовсар зэрыжиІэмкІэ, Сирием нэса иужь ахэр щтапіэ ихьэжахэм я тедзапіэм зы мазэкІэ щыпсэуащ. А зэманым къриубыдзу шхэн папшІз дэтхэнэми игъэкІуэдар доллари 100 хуэ-

Ауэ журналистым щепсалъэкІэ щІалэм мыхьэнэ хэха зиІэ зы Іуэхугъуэ - «тхьэмыщкІагъэм хэхуа цІыхухэм» абыхэм я документхэр трахын хуей щІэхъуар - дегъэху.

- ЩтапІэ ихьэжахэм УФ-м и цІыхухэм я документхэр щІытрахынур сыт?! Ахэр здэщы ар пщ эк э ягъэзэуэну къащтэхэр щагъасэ щІыпІэрщ. Ауэ зыхурагъаджэ псори ялъэгъуа иужь, адэкІэ къащыщІынкІэ хъунур къагурыІуэри, щІалэхэр гужьеижащ. «Ислъам къэракъахыхьэхэр шапэјудзэу аращ. Абыхэм зыкІи ягу ящІэгъуркъым я къапхъэным нэхъ пасэу ихуаапхуэдэ щ алэхэм, ахэри муслъы- хэр зэрыдмыгъэшынэным, залымэн щхьэкіэ. Ахэр къызыфіэіуэху мыгъэ зэредмыхыным, ауэ Си-Сирием щыІэкъым. МыдэкІэ къа- рием щекІуэкІ Іуэхухэр динми гъэна я Іыхьлыхэрщ здэкІуэнур ислъамми къагъэувхэм зыкІи ямыщІэжу гузэвэгъуэм хэхуэр, жаІэ ФСБ-м и Управленэу республикэм щыІэм и лэжьакІуэхэм.

Сирием къикІыжу къэкІуэжынымкІэ Мовсар дэІэпыкъуар и ІыхьяхуиІуэтэжащ «мэкъарэм» (аращ къым. Къэрал гъунапкъэм сызэп- лыхэрщ. Къызэрысыжу ар кІуэрэ

зыхуэфащэ органхэм и щхьэр яхуигъэтІылъауэ щытамэ, абы суд тращІыхьынутэкъым.

Мовсар и къуажэгъу Цечоев Магомед пщіэкіэ ягъэзэўэну къащтахэм я тедзапІэм къришыжри къишэжащ абы и анэм. И къуэр боевикхэм зэрахэхуар къызэрищІзу, ар щІалэр къишэжыну кІуащ. Ауэ и къуэр зыхэхуа гупым къы!эщ!эгъэкІыжыным мазэ зыбжанэ текІуэдащ. Анэм зыхуеину цІыхухэр Тыркум къыщигъуэтащ икІи абыхэм щІалэр боевикхэм я деж ахъшэшхуэкІэ къыщащэхужащ.

Унэм къызэрысыжу щалэр ектуэліащ бзаджащіэ гупхэм яхэта- 🔘 хэр гъащІэм хэгъэзэгъэжыным 🔘 елэжь республикэ комиссэм икІи и къекІуэкІыкІар абы хэтхэм яхуи-Іуэтэжащ. Сирием кІуэну ар къытрагъэхьащ Москва дэт спорт вузым къыщыдеджэхэм. Магомед екІуалІзу хуежьащ радикальнэ унэтІыныгъэ зиІэ уазхэр къыщат мэжджытым. Сириеми «джэдылІэм здихьа бабыщу», ягъэщхьэрыуэри здашащ. ЩІэщхъу къызэрыщыщІар къыщыгурыІуэжар ІэшэкІэ зэщі эузэда щі эпхъаджащі эхэм яхэхуа иужьщ. Ауэ и насыпти, къыдэІэпыкъун иІэт. ЩІалэм и анэр цІыхубз хахуэщ - абы къигъуэтащ и

Іуэхүм хэзыщІыкІхэм я псалъэ Евлоев Улан, зэблагъэ лъэпкъхэм тейпхэм) я республикэ советым и тхьэмадэ:

къуэр зыхэхуа бэлыхьым къызэры-

хишыжын Іэмал.

- УФ-м и Президентым и полномочнэ ліыкіуэу округым щыіэм и Іуэхущіапіэм мазэ зыбжанэ япэкіэ зэрыщыжа ауэ щытамк іэ, а зэманым Сирием щызауэ боевикхэм Кавказ Ищхъэрэм щыщу цІыху мин 1,5-рэ, Ингушым щыщу цІыху 30 яхэтащ. Тхьэм и шыкуркІэ, ди республикэм къыхуэгъэзауэ а бжыгъэм зихъуэжакъым икІи абы лъандэрэ зыри а гъуэгу пхэнжым теувакъым. КъызэрыслъытэмкІэ, ар зи фІыщІэр республикэм и жылагъуэхэм дэс нэхъыжьхэм лэжьыгъэшхуэ зэрырагъэкІуэкІырщ. Дэ террорист гъэпціакіуэхэм япэ зидгъахуэурэ дылэжьэн хуейщ, арыншауэ ди щІалэгъуалэр тхуэхъумэнукъым.

Евкуров Юнус-Бек, Ингуш Республикэм и Іэтащхьэ:

«Ислъам къэралыгъуэм» и мурадхэр пхыгъэкІыным ерыщу тепажьэ цІыхухэр республикэм щыІэкъым, щалэгъуалэр дахьэхын папщіэ нэхъ къагъэсэбэп социальнэ сетхэр. Сирием щызауэ боевикхэм яхэтауэ цІыхуихым Ингушым къагъэзэжри зэрыщ егъуэжар зэlухауэ жаlащ. Абыхэм гъащlэм хэзэгъэжынымкІэ зыщІагъэкъуэнущ. Дэ къыхудоджэ иджыпсту Сирием щыІэхэм зыкІи мышынэу къагъэзэжыну, республикэм исхэри къэзыгъэзэжхэм ящымышынэну. Шэч хэмылъу, Іей зигу илъым мыхъумыщІагъэ илэжьыну хэтынущ. Ауэ хабзэм и хъумакІуэхэми жылахуагъэгъунукъым. Экстремистхэм зэрапымыщІар къазэрыгурыдгъэ-Іуэным дыхущІокъу. ЩІегъуэжу къэзыгъэзэжахэр хэкІыпІэншэу къэбгъанэ хъунукъым.

«Российская газета - Неделя» 2015 гъэ, щэкІуэгъуэм и 20 ЕЛГЪЭР Кашиф

Кічащ Бетіал теухуа **з**йкрэк**і** Ріжхэмрэ арыхэм къакъузжа къузпс гузрхэмрэ

(КІэлъыкІуэр. ПэщІэдзэр №№223-224-хэм итщ).

БЫ сегупсысын хуей щІэхъуар уэ Акъащіэ, а псапэр къысхуэзыщіам и пэжыпіэ дыдэр зэхэзгъэкіын мурад щіэсщіар а гулъытэм шхьэкіэ пыухыкіауэ фіьщіэ зыхуэщіыпхъэр къэсщіэну арагъэнт. АрщхьэкІэ иужькІэ абы зэи сыхущІэкъуакъым - Бубэ, зэрыжысІащи, сыкъигъэпцІауэ шэч хуэсщІыфынутэкъым. БетІалщи... Сыт хуэдиз и цІэры-Іуагъми, и ціыхуфіагъми, и іэгу и іэнэу зэрыжумартри мызэ-мытІзу си нэгу щі экіа пэтми, абы и псэукі эр зыхуэдэри зышІэс унэ пхашэ цІыкІури Іэджэрэ слъэгъуати... Жыпіэнурамэ, а къысхуищіа къомым я щіыіужкіэ, сэр щхьэкіэ сом щищ къыздрихар схузэмыгъэзахуэу, зи гущІэгъу къыслъысар згъэлъагэу, сэ езыр зысфіэтхьэмыщкіэжу, зызгъэціыкіуу... Ныбэ гузэвэгъуэм гупсысапіэ, хэплъапІэ сыхидзауэ екІуэкІырти... Къалэм зы шэджагъуашхэ (пщэдджыжьышхэмрэ пщыхьэшхьэмрэ щхьэкіэ шхапіэ щыдиіэт дыщыпсэу Переделкинэм) къыщезгъэщтэху къэскіэ, Бетіал хужысіахэм хуэдэм хэмынын Тхьэм сищ ...

Псоми уосэж. Сом щищым сызэрыкъуэсми сесэжауэ, сигу зэрызгъэфПыр езы Бетіал япэ дыдэ кіуэгъужэгъу сыщыхуэхъуам къыдыщІэдзауэ, дэслъэгъуа цыхугъэшхуэрат. Дауи, абы Бубэ хуијуэтэжагъэнт нэхъапэкІэ сызэрыхуэтхьэусыха, къыздилъэгъуа си тхьэмыщкІагъэм и хъыбархэр. МазитІ-щы ипэкІэ а тІум нысхурагъэхьа ахъшэ зэрыІыгъыфІымкІэ зысхуэпэжам хуихьамэ, сызэрыстипендэншэр щищІэкІэ аргуэру къыстегузэвыхьамэ... Арагъэнт, езым зыхуигъалізу, сом щищымкіз сэ къыщіысхузуп-НэгъуэщІхэми зэратхыжащ, зэрысціыху лъандэрэ дэкіа илъэсищым къриубыдэу сэри зэрыдэслъэгъуащи, Бетіал гу пціанэт. Гущіэгъушхуэ зыхэлът. Егъэлеяуэ жумартт... Зэрыжысіащи, Егъэлеяуэ жумартт... мис абыхэм сегупсысыжри, нысхуигъэхьа ахъшэр сэр дыдэми хьэлэл зыхуэсщІыжыныр къызыхэкІар арагъэнт - цІыхуфІым къыпхуищІэм ущесэж

щыіэщ... Арат сэри къысщыщіар.. Мы дунеишхуэм щекіуэкіхэр къуэпс гуэрхэмкіэ зэрызэпыщіам шэч хэлъу къыщІэкІынкъым. Хьэзыруи уафэм зыри къехуэхыуи си фІэщ хъункъым. Дауэт сэ КІуащ БетІал къэсцІыхуа зэрыхъуар? И щхьэр сымылъагъу щІыкіэ, и ціэр зэхэсхрей сызэрыхъуар дауэт?..

ОАУЭ нэужь лъэхъэнэти, ди унэхэм ра-**З**диохэр къыщіашэжа щіыкіэтэкъым. КІэзетхэм еджэхэми дащыщтэкъыми, сэ КІуащ унэцІэр зезыхьэ адыгэ усакІуи дызэриІэр къызэрысщІамкІэ фІыщІэр зейр си адэ къуэшым и къуэ Сэфарбийт. Абыхэрэ дэрэ ди бжыхьэк апэ зэпылът. Ди гъуркіи ди ціынэкіи дызэрыщіэрти, сэ пасэ дыдэу щыгъуазэ сыхъуат Сэфарбий зыгуэрхэр зэритхым. Жыжьэ сы Тэбэу дунеишхуэм щекіуэкіхэр къуэпс гуэрхэмкіэ зэпыщі ауэ слъытэныр къызыхэкі аращ: Сэфарбий и адэ шыпхъу дыдэ, Елгъэрхэ дипхъу Назифэ и къуэ КІэрэф Мухьэмэд (дэркіэ Цуцэ) егъэджакіуэу школым щылажьэрт. Абы и адэ Жанхъуэт пхъащ э Іэзэт. ЛІы губзыгъэт. Дунейр зыхуэкІуэм пасэу гу лъитати, жьыри щІэри езыгъаджэу щіэзыдза, пщіэрэ щхьэрэ зиіэ КІыщокъуэ Пщымахуэ кІуэгъужэгъу зыхуищІа къудейм къыщымынэу, ищІэфарат: псори езым и Іэм хуэщІырти, псэукІэ дахэ иІэт, абджыпс унэ зэгуэтышхуи, унэ тыкъырыфІ цІыкІуи я пщІантІэм дэтти, япэр хьэблэ сабийм щхьэузыхь яхуещ! школу ярет. Псалъэм къыдэкІуэу жысІэнщи, си шыпхъу нэхъыжьри абы тралъхуа си шынэхъыжьри пэщІэдзэ классхэм зыщеджар Жанхъуэтхэ я унэшхуэращ; гуэщ пэшым бынунагъуэр шІэст. ЗэрыжаІэжу шытахэмкіэ, си анэкъилъхухэр абы шрагъаджэ къудейтэкъым - щагъашхэуи щытащ. АпхуэдэлІыр, апхуэдэ унагъуэр егъэджакІуэ КІыщокъуэ Пщымахуэ ахьей игъэныбжьэгъунт икlи и кlуэгъужэгъунт. Мо лlы губзыгъитlым якlэщlэдэlухь, Іэджэ зэхэзых щіалэ ціыкіуми пэрытхэр къищтэныр, зыгуэрхэр итхыныр щыщІидзар абдежхэрагъэнщ. ПщІэгъуалэм тес иц къыкІэропщІэ, жи. Къахуеблэгъэрей Пщымахуэ щыусакіуэкіэ, и щіалиті Рашидрэ Алимрэщи, я адэ и къуэщ жыхуаlэу, зыгуэрхэр щатхкіэ... Узыдэплъеин, щапхъэ къызытепхын уиІэмэ, хъарзынэкъэ? Шэч хэлъу къыщІэкІынкъым, КІэрэфхэ я къуэ щіалэщіэр (ар 1922 гъэм къалъхуащ), Кіыщокъуэ зэрыбыным «зэрагъэделам», зэхъуапсэ зэадэзэкъуэхэм заригъэщхьын мурад зэрищ ам...

МыдэкІэщи, и анэшхэм я деж къэкІуэрей Цуцэ, дауи, и къуэш нэхъы-Алим и гъуэгум теувэну зэрыхуежьамкіэ. Си щхьэкіэ куэдрэ зэхэсхыу щытащ Мухьэмэд и усыгъэхэм щыщ Сэфарбий гукІэ жиІэу. Езыми зыгуэрхэр итхын мурад щіищіар щхьэпэлъагэшхуэ хъуа и къуэш нэхъыжьым дэплъеяуэ арагъэнти... Езы Сэфарбий и усэхэм япэ дыдэ щыгъуазэ ищІу щытар (ди пхъурылъхум щыукІытэ хъунт) сэрагъэнщ. Ебланэ классыр къиуха нэужь, мэкъумэш техникумым шІэтІысхьауэ Іэщ дохутыр (пэжщ, дэ нэхъыбэу жытІэр шы дохутырт) ІэщІагъэм зыхуигъэхьэзырырт. Ауэ художественнэ литературэм апхуэдизк э дихьэхати, ар тхылъу зэджэм хуэдиз сэ зэрызмылъэгъуам шэч хэлътэкъым. Ахърэт нэху игъуэтауэ Тхьэм къыщІигъэкІ, а къызэджэ тхылъхэм теухуауэ абы нэхъыщІэхэр дызригъэдаlуэу щытахэм гъуни нэзи ямыі эхуэдэт. Ауэ сэркі эари мащіэт: жеипіэ, еджапіэ езмыту, жэщыбг пщіондэ сыбгъэдэст. Цуцэ и усыгъэхэми (абы поэмэхэри яхэту зэрыщытар езы Мухьэ-

езым итха къудейхэми къезгъаджэрт. Ауэ Іеймрэ фіымрэ къызыгурыіуэ, зэхэзыгъэкІыф хъуати, абы нэхъыбэў сызригъэдаІуэр ЩоджэнцІыкІу Алий, КІыщокъуэ Алим, КІуащ БетІал, ЩоджэнцІыкІу Іэдэм сымэ я усэхэрат. Псом хуэмыдэу, зи гугъуфІыр хуэмыухыр БетІалт. «Си гъащІэм и гуащіэ» тхылъ ціыкіур къыдэкіа къудейми, ар апхуэдизкІэ игъэукъуеяти, сыкъригъэджэну къыщызиткіэ, дзыхьыпціэ хуимыщіу, жинтхэм газет къришэкіырти, сыхуэсакъыным сыхуиущийурэ, си тхьэкіумэхэр схуиіуантіэрт...

Ар тхакІуэ щІэмыхъуам и щхьэусыгъуэм сыщыгъуазэкъым, ауэ усэхэр итхыу, къызэджа тхылъхэм щыщ гуэрхэр зэридзэкіыу зэрыщытар Іэджэрэ си нэгу шіэкіаш. Иужькіэ ахэр здэкіуэжари сщіэркъым. И зэфіэкіым и къзухьыр здынэсыр къыгурыІуэжамэ... Ар тхылъ куэд къеджэ къудейтэкъым - ТхакІуэхэм я союзым щрагъэкІуэкІ хабзэу щытащ тхэн щІэзыдза щІалэхэр щаущий, щагъэІущ зэгущгэ щхьэпэхэр - абыхэми ектуаліэрт, жаіэхэм едаіуэрти, Тхьэм ещіэ, мо ...емьжеахапихев идеххихев идехеждев Си мыш сошэс жиІэу егупсыса?..

Ставрополи щІэныгъэ нэхъыщхьэ щызригъэгъуэтарэ и ІэщІагъэми хуэІэзэ хъуауэ лажьэу ежьэжри... Ауэ си къуэш нэхъыжьхэри ящыща хъунщ сэри зыгуэрхэр стхыну сыхуежьэнымкІэ «сызыгъэделахэм». Пэжщ, езыхэм а Іуэхур ІэщІыб ящІыжыныр къызыхэкІамкІэ сеупщІамэ, къапысх щ агъуэ щы этэкъым. Сэфарбий и жэуапыр зыт:

Сэ Алии, Алими, БетІали сыхъунутэкъыми... Джэримэс зэрыжи ауэ, си шы дохутыри си шы дохутыр жыс эри... - къыпыгуфіыкіырт.

Птхахэмрэ зэбдзэк ахэмрэ дэнэ пхьа-

- Цуцэ ейхэм я гъуэгур езгъэхуащ згъэсыжащ..., - жиІэрти, нэщхъей къэ-

Пэжщ, Цуцэ нэгъуэщІ зыгуэру егупсысагъэнщ Іуэхум. Игъэсыжар игъэсыжами, Тхьэм и шыкурщ (Сэфарбий дунейм щехыжыгъа 1985 гъэм нэхъ иужьы узкіэ) Мухьэмэд адыгэ литературэм хэлъхьэныгъэ къыхуища тхыгъэ телъыджэхэм, си фіыщіэ тіэкіуи хэлъу, гъуэгу зэрагъуэта щіыкіэми я гугъу сщіыжащи, абы аргуэру къытезгъэзэжынкъым...

Мы къезгъэкІуэкІахэри щыхьэт техъуэ дунеишхуэм къыщыхъухэр сфІошІ къуэпскіэ зэрызэпыщіам. Пыухыкіауэ жысіэнщи... Пщымахуэ, Жанхъуэт, абыхэм я бынхэр; адэкІэ, сэри сахэту, абыхэм ядэплъеину мурад зыщахэр... Жыптэнурамэ, псыпэр зэрыжэм псыкІэри ирожэ... Щхьэлыкъуэ къыщалъхуахэм тхакІуэу къахэк ам хуэдиз (ахэр дапщэми хэт сымэми, хуейм къищІэфынущ) къызыдэкІа адыгэ къуажэ Къэбэрдейм къибгъуэтэнукъым. Сэри абыхэм ящыщ сызэрыхъуамкіэ фіьшіэр зейр ди нэхъыжьыфіхэращ. Си къуажэгъу цІэрыІуэхэм, зыгуэрхэр зытх си къуэш нэхъыжьхэм сехъуапсэрти, си мурадым си Іэр техуэн папщіэ, япэу гъуазэ, гъуэгугъэлъагъуэ схуэхъуар ахэращ. Армыхъумэ ТхакІуэхэм я союз шы-Ізуи щымыІзуи сэ сыткІз сщІзнт? Стхыхэр япэ дыдэу (си классэгъухэм нэмыщІ) зэзгъэлъагъур Сэфарбийрэ Мухьэмэдрэти, езыхэм къызахьэліэ чэнджэщхэр яфіэмащІзу, нэхъ къысхуэщхьэпэнухэм я цІэхэр къысхураlуэ, ахэр къыщызгъуэтынури къызжаІэри...

Къэзгъуэта псом я лейуэ къысхущІэкІат, зи тхыгъэхэмкіэ фіэкіа, зи щхьэкіэ сымыціыху Кіуащыр. Бетіал сэзыгъэціыхуар илъэситІ-щы лъандэрэ зи щхьэр згъэуз Щоджэнціыкіу Іэдэмт. Ар Тхакіуэхэм я союзым и тхьэмадэт. «Къэбэрдей» альщіэхэм захуигъэщіагъуэ къыщіэкіынт манахыр къыдэгъэкіыным пыщіа іуэхухэри тхакіуэ ныбжьыші эхэм ядэлэжьэной зи пщэ дэлъ КІуащыр зи тхыгъэхэмкІэ сэр нэхърэ нэхъыбэрэ «зыгъэгуфІэ» къыхуэкІуэ къыщІэкІынтэкъым. Ауэ икІи сыкъиужэгъуртэкъым. ЗыкъызигъащІэртэкъым. Апхуэдэу зыхущытри си закъуэ хъунтэкъым ар зыхуэмыгуапэ плъагъунтэкъым. Адрей псом я гугъу сщІынкъыми, сэ бэзэр Іуэхути, киноуаплъэти жыпІэми, къалэм сыкъэкІуэрейт. И лэжьапІэр мыхъуу, уэрамхэм сыщыхуэзами, сыкъимылъагъуфэ зытригъауэў, зэи зблэкІыртэкъым сызришалІэрти, гуапэу сэлам къызихырт, махуитІ-щы и пэкіэ лэжьапіэм щезгъэлъэгъуа, дагъуэ гуэрхэр зыхуищ у къызитыжа усэхэм есщіэжамкіэ къызэупшіыют. Сызигъусэхэм зэхахыу къыщысщытхъукІэ, ахьей абы ин срихъурэт! Сэри, Бетал сызэрыхуэзэнур си псэм ищіэ нэхъей, ІэнэщІу зэй къэскІухьыртэкъым сызэлэжьыжахэри щІэуэ стхахэри жыпкІэ къыздесхьэкІырт.

(КъыкІэлъыкІуэнущ).

ЯукІа щІэпхъаджащІэм и щхьэгъусэм

«ГъащІэм пщІэ хуэщІын хуейщ»

«ГъащІэм пщІэ хуэтщІу, ди бынхэмрэ ди адэ-анэмрэ зэрыдигъусэмкІэ Ди Щхьэщыгу итым и фіыщіэр тіэту, а псори фіыуэ тлъагъуу икІи дахуэсакъыу дыщытынырщ нэхъыщхьэр», - жиlащ махуэку кlуам журналистхэм щахуэзам Блэнауэ Иннэ.

ИННЭ республикэм щыІэ щэхурылажьэ бандэхэм я Іэтащхьэу щыта икІи щэкІуэгъуэм и 10-м Налшык щаукіа Занкишиев Роберт шэрихьэткіэ и щхьэгъусэу бгъэдэсащ. Щіэпхъаджащіэр къыщаухъуреихьам уіэгъэ хъуа ціыхубзыр хабзэхъумэ Іэнатіэм и лэжьакіуэхэм унэм къыщіашын яхузэфіэкіащ икіи иужькіэ сымаджэщым щІэлъащ. Иджыпсту илъэс 29-рэ зи ныбжь Блэнауэ Иннэ и узыншагъэр зэтоувэж икІи езым хуэдэхэм абы ІэщІэкІа щыуагъэхэр ямылэжьын папщІэ журналистхэм яхуэзэу и къекіуэкіыкіар яжриіэну мурад ищіащ. Иннэ зэрыжиіамкіэ, ИГИЛ-м хуэпэжыну рес-

публикэм япэ дыдэу тхьэры уэ щызыта бандэ гупым я Іэтащхьэ Занкишиев Роберт етіуанэу зыдэкІуэжа и щхьэгъусэт. Абы япэкІэ ар ІэщэкІэ зэщізузэда бандэ гупхэм яхэта икіи 2010 гъэм ЩоджэнцІыкІум и уэрамым щаукІа Гузиев Алий

бгъэдэсащ. «Япэрей си щхьэгъусэм дэрэ бизнесымкІэ институтым дыщыщеджа зэманым дызэрыцІыхури дызэрышащ, илъэс зыбжанэкІэ хъарзынэу дызэдэпсэуащ, щіалэ ціыкіуитіи зэдэдгъуэтащ. Абы щыгъуэ сэ сщІэртэкъым си щхьэгъусэм щІагъыбзэ зиІэ гъащІэ иригъэкІуэкІыу. ИужькІэ ар бзэхри, я адэ-анэми сэри куэдрэ къэтлъыхъуащ, ауэ зы илъэсрэ ныкъуэкІэ и лъзужьым дытехьэфакъым. Иттанэ дэ хъыбар дагъэщіащ террорым пэщіэтынымкіэ лэжьыгъэхэр щрагъэкІуэкІым ар хабзэхъумэхэм зэраукІар. Си дежкіэ ар шынагъуэт икіи хьэлъэт, ауэ сабийхэр пІын хуейт. Япэ зэманым сэ си гуащэ-тхьэмадэм сабгъэдэсащ, иужькіэ си адэ-анэр къыздэіэпыкъури, унэ къэсщэхуащ. Псори зэтеувэжу хуежьат, сэ сылажьэрт, ІэфІыкІэхэр згъажьэурэ сату ІуэхущІапІэхэм щащэрт. Мис а зэманым Занкишиевыр къыкъуэкІри, сэри си сабийхэми гулъытэ къытхуищІу хуежьащ. ИужькІэ сыдэ-

кІуащ», - къиІуэтэжащ Блэнауэ Иннэ. ЗыдэкІуэжам хабзэхъумэхэм

гъэпщкІур абы ищІэртэкъым, ауэ Занкишиевым шхьэгъусэ зэри!эм къыхэк!ыу Іуэхур зытетыр Иннэ и адэ-анэм яжри акъым. Абыхэм Іуэхум и пэжыпІэм адэ-анэр щыгъуазэ ящІыну траухуащ цІыхухъур и япэ щхьэгъусэм къыбгъэдэкІыжа нэужь. Ауэ Занкишиевым и Іуэхур зыІутыр цІыхубзым мазищ хуэдиз дэкІауэ къыгурыІуащ, абы и жыпым кІэрахъуэ илъу щилъагъум. А зэманым щыщІэдзауэ ахэр щызэхуэмызэр нэхъыбэу екіуэкіащ.

«Сэ схуэмышэчу сыгъырт, апхуэдэ псэукІэ сызэрыхуэмейр жысіэрт, абы къыхэкіыу зэпымыууэ дызэфіэнэрт, щхьэгъусэми и Іэр къыщиїэт къэхъуу хуежьат», - жиїэжащ адэкіэ Блэнауэ Иннэ.

Абы и псалъэхэм ятепщІыхьмэ, Занкишиев Роберт иужьрей мазэхэм къриубыдэу унэм тізу къекіуэлізжауз аращ, зэм Табыхъур зэраукіа щіыкіэр зригъэщіэну, етіуанэу щыхэкіуэдэну махуэм и пэ къихуэу. Я насыпым кърихьэкІри, а махуэм сабийхэр школым щыlэу ирихьэлlащ. Зэхэуэр щекіуэкіым зэщхьэгъусэхэр зэпсэльэну къахуихуакъым - Занкишиевыр зэпымыууэ хабзэхъумэхэм яхэуэрт. Мыгувэу цІыхубзыр уІэгъэ хьэлъэ хъуащ, и ныбэм шэ техуэри.

«УІэгъэм сыкъелыну сыгугъэжыртэкъым, си лъакъуэри къысщі эувэжыртэкъыми, сэ ди анэм телефонкіэ сепсалъэри сызэрекъуэншэкіар къысхуигъэгъуну селъэІуащ. Ауэ ар къысхуэгубжьащ: уи гугъэр хыумыхыж, сэ псори злэжьынщ укърагъэлын папщіэ, жиіэри. Итіанэ щхьэгъубжэм кърахул а краныр щыслъагъум псори

къызгурыІуэри, унэм сыкъыщІэкІащ икІи абыкІэ Занкишиевыр зэран къысхуэхъуакъым», - адэкІэ

Абы къыхигъэщхьэхук ащ Занкишиев Роберт лъагъуныгъэшхуэ зэрыхуимы ар. Уеблэмэ, абы и Іуэхур зыіутыр къыщищіам зэгупсысар ар нэхъ псынщізу яукімэ зэрынэхъыфіырщ. Ціыхубзым къыхигъэщхьэхук ащ и насыпу къызэрелар псом япэу и анэм, МЧС-м, ФСБ-м, МВД-м я лэжьакіуэхэм я фіыщізу къызэрилъытэр.

Иннэ и анэ Блэнауэ Светланэ зэрыжи эжамкіэ, и хъыджэбзитіым я щхьэ я унафэ ящіыжу къекІуэкІащ икІи муслъымэныгъэр езыхэм къыхахащ. Ахэр гъэсауэ, цІыхугъэ яхэлъу къе-

«Ди пхъур етІуанэу зэрыдэкІуэжар къыщысщар Занкишиев Роберт яубыдын папща абы и унэр къаухъуреихьа нэужьщ. Хъыбар сэзыгъэщ ар хабзэхъумэ Ізнатізм и лэжьак і уэхэрш. Арати, занщІзу абы и деж сыкІуащ икІи сызэпсалъэ хъун къэзмыгъанэу псоми селъэјуу щіэздзащ. Анэм и фэр Іувщи, хуэмыгъэвын щыІэкъым и быным папщІэ», - жиІащ абы

Блэнауэ Светланэ фіыщіэ яхуищіащ и пхъур

къегъэлынымкІэ къыдэІэпыкъуа псоми. Мы псалъэмакъым кърихьэлащ ціыхухэм я хуитыныгъэхэм къащхьэщыжынымкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр щІыналъэ центрым и унафэщІ Хьэтэжьыкъуэ Валерий. «Къэрал кlyэц lyэхухэмкіэ министру КъБР-м щыіэм и къуэдзэ Тату Къазбэч телефонкІэ зыпысщІэу хъыджэбзыр кърагъэлыну селъэјуу сыщыхуежьам щыгъуэ ар унэм къыщІэгъэкІыным елэжьхэрт. Дэ шэсыпІэ дихьащ мы Іуэхум къызэрытримыгъэзэжынумкІэ икІи ціыхубзыр адэкіэ тэмэму зэрыпсэунумкіэ», - жиlащ Хьэтэжьыкъуэм. Абы къыхигъэщхьэхукіащ республикэм дяпэкіэ мыпхуэдэ Іуэхухэр нэхъ тэмэму щыдэгъэкІынымкІэ а къэхъукъащІэр сэбэп хъуну къызэрилъытэр. Ауэ къытригъэзэжри жиlащ профилактикэ лэжьыгъэм зегъзубгъун хуейуэ къызэрилъытэр икІи терроризмэм пэшІэтынымкІэ шІэуэ къызэрагъэпэща министерствэм щіыгъуу дяпэкіэ зэфіагъэкіынухэм я план зэрызэхалъхьар.

> «Къэбэрдей-Балъкъэр» республикэ хъыбарегъащ і з агентствэ.

• ХъыбарегъащІэ

ЩэкІуэгъуэм и 23-м ЩоджэнцІыкІу Алий и цІэр зезыхьэ Къэбэрдей къэрал драмэ театрым фрегъэблагъэ Шэрджэс театрым игъэлъэгъуэну «Нысэ» спектаклым. Абы щ идзэнущ

Си еджапіэ си къежьапіэ

• Щапхъэ

Псым и жапІэр езым къегъуэтыж

Удз гъэгъа лыдхэр! Нэр щыджылрэ узрамыгъэплъу. Уемыплъуи пхуэмышэчу. Хэти дыхьэрэну, хэти данэ гъуэжьычу, <u>хэти уэсым хуэдэу хужьу. Сыту телъыджэу</u> къигъэщ а ахэр. Абыхэм къапих мэ гуакІуэр-щэ? Абыхэм үй Іэпкълъэпкъым зрагуашэри, уи напіэр меданкіэ зэтупіэмэ, кіуэаракъэ, жэнэт щіыналъэ укъыщыхутауэ къыпщохъу. Еплъ пэтми, Эммэ защіигъэнщіыркъым и унэм щіэт а удз гъэ-

Зы ціыху балигъи щыі эу къыщі экіынкъым зэплъэкІыжу зи сабиигъуэр зигу къэзымыгъэкіыж, и гъащіэм и іэфіыпіэр щигъэкІуа, и псэр хьэщыкъ зыщІа щІыпІэхэр зи гущІэм щызымыхъумэ. Эмми нобэр къыздэсым таурыхъ дахэм хуэдэу и нэгум щІэтщ и адэ-анэр - Блийхэ Хъанджэрийрэ Раерэ къыщыхъуа, и псэм и щасэ Урыху жылэжьыр. Школым къаутІыпщамэ, къыхуэгъэсыртэкъым и адэш-анэшхэм я деж щашэжынур. Хъыджэбз цІыкІум фІэфІт мэзым дэ, мы къыщищыпыну, псом хуэмыдэжу фІэгъэщІэгъуэнт и анэшхуэр щыпсэу джабэм къытеувэу Урыху псыхъуэм къыдэплъэу псыр уэшх нэужьым къызэрыукъубейр зригъэлъагъун.

Эммэ щеджар Вольнэ Аул хьэблэрщ. НэхъыфІхэм хабжэу щІэсащ школым. Дэтхэнэ зы ныбжьыщІэми хуэдэу, абы иІэт псэм нэхъ пэгъунэгъу предметхэр - географиер, тхыдэр, физикэр. Псом хуэмыдэжу тхыдэм дихьэхырт. Абыкіэ нэхъыбэ къищіэну, и къзухьым зригъзужьыну и нэ къызэрик ыр и адэм ищІэрти, тхыдэм теухуа тхылъ гъэщІэгъуэнхэр къыхуищэхуурэ къыхуихьырт.

Курыт школыр къыщызэринэк илъэсым пщащэм и гур Іэджэм жэрт, зыхуеджэну, сэлъыхьу щыта псыщІэгъэлъадэ Іуэхуми хуеджэну. Иужьрейм хуеджа щхьэкіэ, куэдрэ ирилэжьакъым Эммэ. Ар Москва щыхуеджэжащ фІыуэ илъагъу егъэджакІуэ

«Ярэби, дауэ сыхъуну? Сыпэлъэщыну піэрэ?» - жысізу сызэрыгузавэм гу лъызыта егъэджакІуэ нэхъыжьхэм ящыщ зым: «Уи пІейтеигъэр школ бжэщхьэІум деж къыщыбонэри классым ушохьэ, сабийм ебгъэшону уи гум илъыр дахэу яхубоlуатэри урок нэужьым укъыщокіыж». А чэнджэщыр хуабжьу щхьэпэ къысхуэхъуащ, - егъэджэныгъэм щыхыхьа лъэхъэнэм топсэлъыхьыж

Тхыдэмрэ обществознаниемрэ сабийхэм тэмэму яригъэджыным и закъуэтэкъым бзылъхугъэ щ алэм гъэунэхуныгъэу абы щыгъуэ къыпэплъэр. Ар Жэмтхьэлэ щыщ Уэлджырхэ нысэ яхуэхъуа къудейти, балигъыпіэ иувэху къалэ унэ зэтетым щапіа цІыхубз цІыкІур къуажэ унэгуащэ хъун хуейт, дэтхэнэ зы Іуэхуми хуэГэрыхуэу. А гугъуехьми къапикІуэтакъым Эммэ. Хуэмхуэмурэ псоми ижь хуэхъуащ.

Зэманым декіуу, егъэджэныгъэ-гъэсэныгъэм къыхыхьэ Туэху зехьэкТэщТэхэр къигъэсэбэпу мэлажьэ Уэлджырыр. Эммэ зэрыжиІэмкІэ, ныбжьыщІэхэм ящыщ дэтхэнэми бгъэдыхьэкІэ щхьэхуэ къахуумыгъуэтмэ, ебгъэдж предметыр зэрытелъыджэр хьэкъ ящумыщІыфмэ, пщІэ зыхуумыгъэщІыфмэ, абы щыгъуэ уи лэжьыгъэр псыхэкІуадэщ. Ар фІы дыдэу къыгуроlуэ егъэджакlуэм икlи хущlокъу

и дэтхэнэ урокри щІэщыгъуэу, гъэщІэгъуэну зэриухуэным.

Дэтхэнэ ІэнатІэри къащти, абы гурэ псэкІэ бгъэдэт цІыхум и лъэр жан щыхъур, и гукъыдэжым зыщиІэтыр и лэжьыгъэм дэрэжэгъуэ къыщритырщ. Жэмтхьэлэ щыІэ езанэ курыт школым щезыгъаджэ Уэлджыр Эмми гушхуэныгъэ къыхэзылъхьэр и гъэсэнхэм я зэфіэкіырщ, я ехъуліэныгъэрщ. Ахэр жыджэру хэтщ районым, республикэм къыхихыну ІэщІагъэм хутемыубыдау. Ар щекІуэкІ олимпиадэхэм, нэгъуэщІ зэпешІзууэпсырт егъэджакіуэ Іэщіагъэр зри- уэхэм, увыпіэфіхэр къыщахьу. Апхуэдэхэм гъэгъуэтынуи, радиори, телевиденэри, га- деж егъэджакіуэм и щхьэр лъагэу елъазетхэри щіэчэ ямыіэу а лъэхъэнэм зытеп- гъуж, и акъыли, и щіэныгъи, и зэфіэкіи зыбгъэлилъхьа сабийм и ехъулІэныгъэм абы гухэхъуэгъуэу къритыр пхуэмы Іуэтэным хуэдизу.

- Сэ езгъэджа ІэщІагъэлІ цІэрыІуэ мыхъункІи, къулыкъуфІ ямыгъуэтынкІй хъу-Си япэ урокыр иджыри къэс сощ!эж. нущ. Си дежк!э нэхъыщхьэу сызыхущ!экъур ныбжышІэхэм цІыху хэтыкІэ ящІэу, хабээнэмыс яхэлъу, я жылэр, лъэпкъыр яІэту къэгъэтэджынырщ, - жеІэ Эммэ. - Хуабжьу гуапэ сщохъу езгъэджахэм «уэ щапхъэ утхуэхъуат» жаlэу, си ІэщІагъэр къыщыхахыжым дежи. Апхуэдэхэри сиІэщ.

> Уэлджырым и гупсысэм ущ Гэдэ Гуа, и Гуэху зехьэкІэ пэрытым щыгъуазэ зыхуэпщІа нэужь, хьэкъ пщохъу ар иджырей зэманым дэбэкъуэф, акъыл жан зиІэ цІыхуу, егъэджакіуэ і эзэу зэрыщытыр. И лэжьыгъэфіым къыпэкІуэу абы къратащ щІыхь тхылъхэр. УФ-м и Президентым и жэрдэмкіэ екіуэкі «ЕгъэджакІуэ нэхъыфІ» къэралпсо зэпеуэм щытекІуахэми яхэтщ ар.

> Дахэщ Уэлджырым и унагъуэри. Абырэ и щхьэгъусэ Анчокъурэ бынищ зэдапіащ, гъащІэ гъуэгу захуэм трагъэуващ. Аслъэн, Аринэ, Иринэ сымэ щІэныгъэрэ ІэщІагъэрэ ягъуэтащ, гъащІэм хэзэгъащ.

> Псым и жапІэр езым къегъуэтыж. Эммэ фІыуэ илъагъу ІэщІагъэм зэрырилажьэрэ илъэс 19 мэхъу. Апхуэдэу мы гъэм илъэс бжыгъэ дахэ ирокъу абы и ныбжьри. Зэманым екју, жылэми школми пщјэрэ щхьэрэ щызи э Эммэ дохъуэхъу и мурад псори Тхьэм къыхузэпищэну. Апхуэдэ бзылъхугъэ щыпкъэхэращ щІэблэм щапхъэ яхуэхъур.

> > МЫЗ Ахьмэд.

• Ди псэлъэгъухэр

хъузст фашимэ: Си Ізщіагъзм cuzypu cu ncapu

Анэдэлъхубзэхэр, урысыбзэри яхэту, езы-гъэджхэм я зэфіэкіыр щагъэлъагъуэ Егъэджакіуэ іззэм и ціэр нэхъапзіуэкіи Урысейпсо мастер-класс иджыблагъэ ще-кіуэкіащ ди къэралым и щыхьэр Моск-ва. Махуиплікіз зэхта а зэіущіэр къы-зэрагъэпэщащ икіи ирагъэкіуэкіащ УФ-м Бтталууун захраны по марты в прытым и шыхьэту ктырууагъэсрашаци КъБР-м Егъэлжа-Нарткъалэ дэт курыт школ №1-м адыгэбзэмрэ литературэмрэ илъэс куэд лъандэрэ щезыгъэджхэм я методикэ зэгухьэныгъэм и зэхьэзэхуэм теухуауэ депсэлъыліащ.

21 ANSIB MICANIS

гуапэщ Кавказ Ищхъэрэ щІынадэуи дынохъуэхъу абы ехъулІэныхуэм-хуэмурэ ухуэкІуащ уи лэжьыгъэм, Іэщіагъэм, лъэпкъым хуиІэ хэкупсэ лъагъуныгъэмкІэ.

- Упсэу. Дауи, егъэджакІуэм и сыт хуэдэ лъэбакъуэщІэми текІуэныгъэщІэми ипэ итщ лэжьыгъэ купщіафіэхэр, къэхутэныгъэ хьэлэмэтхэр. А псом я щхьэщ уи ІэщІагъэм хуи э лъагъуныгъэмрэ хуэпщ пщІэмрэ. Къэхъун адыгэ къуажэм къыщалъхуа, абы дэт курыт школ №1-р къэзыуха сэ егъэджакІуэ ІэщІагъэм зэрысабийрэ сыщІэхъуэпсырт, псом хуэмыдэу анэдэлъхубзэмрэ лъэпкъ литературэмрэ яхуэлэжьэныр си гуращэт. Апхуэдэ хэкупсэ гупсысэхэм, шэч хэмылъу, я къежьапіэр ди унагъуэм щіэс нэхъыжьыфІхэрщ, адэшхуэ-анэшхуэхэрщ, адэ-анэрщ, школым щызиlа егъэджакІуэхэрщ. Абыхэм къысхалъхьа гъэсэныгъэр си гъуэгугъэлъагъузу, школ нэужьым сэ сыщІэтІысхьащ КъБКъУ-м и тхыдэфилологие факультетым адыгэбзэмрэ литературэмкІэ и къудамэм. Ар къызэрызухрэ илъэс 30-м нэсащи, егъэджэныгъэ-гъэсэныгъэ ІэнатІэм сыпэрытщ, си ІэщІагъэм сигури си псэри етауэ, къытщІэхъуэ щІэблэм анэдэлъхубзэмрэ лъэпкъ

Егъэджакіуэм и зэфіэкіыр езы- лъыплъакіуэу гъэлъагъужыр, и лэжьыгъэм и хъегъэджхэм абыкІэ гушхуэныгъэ къытхэзылъхьэ ехъулІэныгъэхэр пщіэ, анэдэлъхубзэмкіэ екіуэкі хабзэ республикэпсо олимпиадэхэм, зэпеуэхэм, нэгъуэщІ зэхыхьэхэм ди еджакІуэхэри ІэщІагъэлІхэри жыджэру

зэрыхэтыр, текІуэныгъэхэр къыщахьу. Адыгэбзэр езыгъэджхэр, ди ныбжьыщІэхэр ди гъусэу, жыджэру дыхэтщ районми, республикэми, гъунэгъу щІыналъэхэми щекІуэкІ литературэ къеджэныгъэхэм, зэпеуэхэм, зэфіэкі хъарзынэхэр къэдгъэлъагъуэу. Сыщылажьэ школри ящыщщ егъэджэныгъэ-гъэсэныгъэ ІуэхуфІхэмкІэ щапхъэу ягъэлъагъуэ ІуэхущІа-

Шэч хэмылъу, а псоми гушхуэныгъэ къысхалъхьащ урысейпсо зэпеуэм сыхэтыну мурад щысщІам.

- А Іуэхум ухуэзыунэтіахэр, чэнкъыпхуэхъуахэр хэт сымэ, ФатІи-

- Къэралпсо зэпеуэм зыщыхуэзгъэхьэзырым си унафэщІу, чэнджэщэгъуу щытащ ЕгъэджакІуэхэм я щІэныгъэм щыхагъахъуэ институтым адыгэбзэмрэ балъкъэ-

Егъэджэныгъэмрэ щіэныгъэмкіэ и министер- щыхьэту къыхуагъэфэщащ КъБР-м Егъэджэ-ствэм, УФ-м Лъэпкъ Іуэхухэмкіэ и федеральнэ ныгъэмрэ щіэныгъэмкіэ и министерствэм, агентствэм, ЕгъэджакТуэхэм я щТэныгъэм Дунейпсо, Къэбэрдей Адыгэ хасэхэм, егъэщыхагъахъуэ урысейпсо академием, «Про джэныгъэмкіэ район Іэнатіэм къабгъэдэкі 100 Медиа» тхылъ тедзапіэм. Ди республикэ-ми ар зыхыхьэ Кавказ Ищхъэрэ федеральнэ щіыналъэми къабгъэдэкіыу а къэралпсо зэхьэлжых картаныгъ илу хэтащ УФ-м «Егъэджакіу илуыс зыбжанэ хъудэт организация убранизация на правиться и правит егъэджэныгъэмкіэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ, хуэм, абы и щіыхь тхылърэ ахъшэ саугъэтрэ къыхуагъэфащэу.

Къэралпсо зэпеуэм къикіыжа нэужь, Фатіигъэдж. Аруан районым адыгэбзэр щезы- мэ зыхуэдгъэзащ икІи и лэжьыгъэм, зыхэта

дикэмкІэ и кафедрэм и унафэщІ, лъэм анэдэлъхубзэр щезыгъэдж- педагогикэ щіэныгъэхэм я кандихэм я ліыкіуэу зи гугъу тщіы дат Инчы Иринэ. Щіэныгъэшхуэ хуащі пщіэмрэ нэмысымрэ я лъа- гузавэу хэт Іуэхугъуэхэм я щхьэ текъэралпсо зэпеуэм ухэтыну уэ, зыбгъэдэлъ а бзылъхугъэм и фіыадыгэ бзылъхугъэм, дзыхьрэ гъэ куэд хэлъщ зэпеуэм къыщыс- усакіуэ, тхакіуэ ціэрыіуэхэм жаіа- зэхуэмыдэхэм дыкъикіами, анэ**пщІэрэ къызэрыпхуащІар. Апхуэ** хьа ехъулІэныгъэхэм. Апхуэдэу дэІэпыкъуэгъушхуэ къысхуэхъуащ <u>гъэ къызэрыщыпхьамкІи. Уры-</u> сыщылажьэ курыт школ №1-м и сейпсо утыкум уихьэным, дауи, унафэщ Иуан Еленэ, си лэжьэгъу, математикэмрэ информатикэмрэ ди школым щезыгъэдж Сокъур Адыгэ бэылъхугъэ фащэ здэсхьати, а лъэпкъхэм я цІыху куэдым Анусэ сымэ. Абыхэм фІыщІэ ар щезгъэтІагъэри си гъусэу уты- яджыжыну зэрыхуэмейм, ОГЭ-хэр, ин яхузощІ. Дэ псори дыхущІэкъуащ си зыкъэгъэлъэгъуэныгъэхэм, дерсхэм щІэщыгъуагъ гуэрхэр зэрыхэтлъхьэным, ахэр хьэлэмэт, купщіафіэ зэрытщіыным.

 СызэрыщыгъуазэмкІэ, Анэдэлъхубзэхэр, урысыбзэри яхэту, езыгъэджхэм я зэфіэкіыр щагъэлъагъуэ урысейпсо зэпеуэр теуэгъуэурэ зэщхьэщыхауэ екТуэкІаш мы гъэм. Абыхэм укъытхутепсэлъыхьамэ, ди гуапэт, ФатІи-

- Зэхьэзэхуэр Іыхьэ зыбжанэу гуэшауэ щытащ. Анэдэлъхубзэр езыгъэджхэм ди лэжьыгъэхэр Москва едгъэхьащ япэщіыкіэ, зэпеуэм и зэщіэкъуэжауэ къыщызгъэлъэкъэпщытакІуэ гупыр абыхэм хэплъэн папщІэ. А лэжьыгъэхэм хиубыдэрт егъэджакІуэр къозыгъэ- гъэми, дерсми, презентацэми зэ- кІэ и федеральнэ агентствэм и ціыху анкетэр, абы ит дерсхэм рыхъукіэ къыхэзгъэщащ ди фе- хэщіапіэм къыщызэрагъэпэща зэязыхэзым и методикэр, «Си методикэ къэхутэныгъэхэр» эссер.

япэ Іыхьэм хэтащ ди къэралым ящыщ цІыхухэм яку дэлъ зэхыхьэ щІыналъэ псоми ящыщ пыщІэныгъэхэр. А псори хэкупсэ цІыху 40-м ящыщу цІыхуиплІым егъэджакІуи 182-рэ. Абыхэм ящы- гъэсэныгъэм и лъабжьэу зэрыд- увыпіэхэр иратащ, ціыхуиблыр унэщу 75-р ирагъэблэгъащ Москва гъзуври щыжысащ. Ди республищэнхабзэмрэ фІыуэ езгъэлъагъу- щекІуэкІыну етІуанэ Іыхьэм. Абы- кэм, абы и къалащхьэ Налшык, ягъэпэжащ. Сэри сахэхуащ къэным, абыхэм дезгъэхьэхыным сы- хэм ящыщыжу утыку ихьэнур егъэ- Нарткъалэ, ди школым теухуауэ ралпсо зэхьэзэхуэм нэхъыф у къыджакіуэ 40-рат. Адрей 35-р кіэ- згъэлъэгъуа видеороликыр гу- щалъытахэм. Абы и дипломрэ фіыарат. А ІыхьитІым я зэхуакум, зэрыр къызэрилъытэр и предметым- хьэзэхуэм хиубыдэу, ди къэралым Ди районым адыгэбзэр щезы- дэлъхубзэр езыгъэджхэм я семинар. Налшык къали Къэбэрдей-Балъкъэрым и егъэджакІуэхэм я диіэщ. Апхуэдэхэщ, псалъэм па- щіэныгъэм щыхагъэхъуэ институтым жэпуэгъуэм и 19-20-хэм щекіуэкіащ апхуэдэ семинар. Абы хэтащ ди щіыналъэм, Ингуш, Осетие нэгъуэщі лэжьыгъэ купщіафіэ Ищхъэрэ - Алание республикэхэм анэдэлъхубзэхэр щезыгъэдж лэжьакіуэ пашэхэр. Махуиті лэжьыгъэр къызэзыгъэпэщари езыгъэкіуэкіари Инчы Иринэш. Ипэкіэ бзэр, лъэпкъыбзэхэр хъумэнымрэ екіуэкіа апхуэдэ къэралпсо зэпеуэхэм хэта егъэджакІуэхэм я мастер-классхэр къыщагъэлъэгъуащ къызэджа лекцэшхуэхэр. Къинэсеминарым, я лэжьыгъэхэм теп- мыщ ауэ, егъэджак уэхэр драгъэбсэлъыхьащ, зыІэрагъэхьа ехъуліэныгъэхэм шэсыпіэ яхуэхъуа іэмалхэмкІи зэдэгуэшащ.

Зэпеуэм и етІуанэ Іыхьэм хэтыну Москва кіуэну егъэджакіуэ 40-м сэри сыхиубыдат.

- Сыт хуэдэ унэтІыныгъэхэр къызэщ ебгъзубыд эфа къзралп-сым, презентацэм, гъэлъэгъуэныгъэ ціыкіум?

> - Абы сшэну згъэхьэзырат «Адыгэ пщащэм и блэкlамрэ къэкlуэнумрэ» зи фІэщыгъэу 7-нэ классым щекІуэкІ урокым и зы пычыгъуэ, методикэ и лъэныкъуэкІи ар къы-

щыхэзгъэщащ бгырысхэм я лІыгагъри. Адыгэ пщащэм теухуауэ тхьэІухудым и теплъэм хуэкІуэпст.

хуэсщІу. Зэпеуэм хэтхэм ди фанэужь къыдбгъэдыхьэурэ ди гъусэу сурэт куэд зытрагъэхащ.

«Си лъахэ, си школ, си ІэнатІэ» презентацэми си лэжьыгъэр къыгъуащ. Кавказ Ищхъэрэм икlар си закъуэти, си зыкъэгъэлъэгъуэныдеральнэ щІыналъэм щыпсэу лъэпкъхэм я щэнхабзэм, хабзэ- щыдэхъуэхъуащ, лэжьыгъэм адэ-Заочнэу, дэ дымыкіуэу екіуэкіа а хэм, лъэпкъ зэмылізужьыгъуэхэм кіи дытезыгъэгушхуэ щытхъухэр ирагъэблэгъауэ къинэж ящыхъуауэ жаlaщ къы- щlэ тхылърэ къысхуагъэфэщауэ зэхүэсахэм.

 ЕгъэджакІуэхэм я зыкъэкІэ и гъэсэнхэм яІэ щІэныгъэрщ. и къалиплІым щекІуэкІащ анэ- <u>гъэлъэгъуэныгъэхэм къадэкІуэ</u> нэж тщыхъуащ а махуэхэр. Ди <u>нэгъуэщі лэжьыгъэхэри зэхуэс-</u> лэжьыгъэм щхьэпэ хуэхъун щіэ хэри щекіуэкі хабзэщ апхуэдэ зэіущіэхэм. Сыт хуэдэ зэіущіэ хьэкіэхэмкій дызэдэгуэшащ. хьэлэмэтхэм фыхэта егъэджакіуэхэр мы гъэм?

- Пэжу, мастер-классхэм нэмыщІ зыбжани къыщызэрагъэпэщат зэ-ІущІэшхуэм и утыкум. Апхуэдэщ, къапщтэмэ, анэдэлъхубзэхэм епха къэхутэныгъэщІэхэм, литературэегъэфІэкІуэнымрэ епхауэ лэжьыпхъэхэм ехьэліауэ щіэныгъэліхэр лэгъащ «стІол хъурей» щІыкІэм те-

- Фатіимэ, япэрауэ, хуабжьу ди рыбзэмрэ егъэджынымрэ мето- зэпкърыхыныр щіыгъуу. Абы къы- ту къызэрагъэпэща зэхуэс иным. Абы егъэджакІуэ къэс Іэмал къыгъэри, уардагъри, бзылъхугъэм шыдатащ ди лэжьыгъэм дызыгъэчауэ дытепсэлъыхьыну. ЩІыналъэ хэр къэзгъэнэlуащ, ди бгырыс дэлъхубзэр езыгъэджхэм бзэмрэ лъэпкъ уардэу дунейм и щІыпІэ литературэмкІэ ди гурыгъу-гурыкуэдым щыпсэум бзылъхугъэ ціэ- щіэхэр куэдкіэ зэтехуэрт. Дэ дырыіуэхэри мымащі эу къызэрых экіа- къытеувы і ащ лъэпкъы бзэхэр щіыми сригушхуэу сытепсэлъыхьащ. налъэхэм къэралыбзэу щыщытми, кум исшащ Москва щеджа, иджы ЕГЭ-хэр ятыным адэ-анэхэри щылажьэ си хъыджэбз Данэ. Адыгэ еджак узхэри нэхъыбэу тегъэпсауэ фащэ екіур зи іэпкълъэпкъ лантіэм зэрыщытым, зэреджэ, зэредгъаекІупс пщащэм утыкум щигъэлъэ- джэ тхылъхэр, методикэ пособиегъуа образыр ди ІуэрыІуатэм хэт хэр зыхуей хуэзэу зэрызэфІэмыхьам, нобэрей зэманым къигъэув Апхуэдэу фащэр екіуу дгъэлъэ- пщалъэхэм лъэпкъыбзэхэр егъэгъуащ, ар зэрызэпкърылъ дэтхэнэ джынымкіэ щыіэ методикэхэр зы-Іыхьэми къызэхуэсахэр щыгъуазэ къомкІэ къазэрыкІэрыхум. Егъэджакіуэхэр дыкъытеувыіащ урыщэри лъэпкъ макъамэри апхуэдизу сыбзэр зи мыанэдэлъхубзэу щыт ягу ирихьати, утыкум дыкъикlыжа еджакlуэхэм зыуэ щыт экзаменхэр ятыныр къазэрехьэлъэкІыр, абы къыхэкІыуи къызэрапщытэ дэфтэрхэр ар къэлъытауэ зэхэлъхьэн зэрыхуейм. Нэгъуэщ Іуэхугъуэ куэди

къыщытІэтащ «стІол хъурейм». Хьэлэмэт хъуат текІуахэр щагъэлъапізу УФ-м Лъэпкъ Іуэхухэмхуэсри. Абы егъэджакІуэхэм къыкъыщытхужа ащ. Зэпеуэм хэта тІыныгъэ зэмылІзужьыгъуэхэмкІэ сыкъэкІуэжащ

Зэпеуэм хэта дэтхэнэ зыми гукъикуэд къыщытщІащ абы, ди Іуэху зе-

<u>- Фатіимэ, уи ехъуліэныгъэщіэм</u> псори дыщогуфіыкі, псом хуэмыдэу уи гъэсэн ціыкіухэр, школым къыщыбдэлажьэхэмрэ абы и унафэщІхэмрэ. Анэдэлъхубзэр хъумэным, абы зегъэужьыным уэ пхуэдэу псэ зэіухакіэ хуэлажьэ егъэджакіуэхэр дызэриіэм гугъэ дегъэщі ди лъэпкъым гъуэгуанэ кІыхь, дахэ иджыри къызэрыпэщылъым.

> Епсэлъар ЖЫЛАСЭ Маритэщ.

Мамырыгъэмрэ зэныбжьэгъугъэмрэ къыхураджэ

Иджыблагъэ зэхыхьэ щхьэпэ <u> щрагъэкІуэкІащ курыт школ</u> №11-м. Абы къыщагъэлъэгъуащ терроризмэм пэщіэтыным теухуауэ ягъэхьэзыра лэжьыгъэхэр. Зэlущlэр къызэзыгъэпэщари езыгъэкіуэкіари а <u>Іуэхущіапіэм и унафэщіым и</u> къуэдзэ Курдановэ Ольгэщ.

Абы кърагъэблэгъат Урысей Федерацэм и МВД-м щІыхь зиІэ и лэжьакіуэ, юридическэ щіэныгъэхэм я кандидат Шорэ Алик.

- 2005 гъэм жэпуэгъуэм и 13-м Налшык къыщыхъуа гузэвэгъуэр сэ си нэгу щІэкІащ. Апхуэдэ зэи хьэми, сыт хуэдэ лъэпкъ къы-Тхьэм къимыгъэхъукІэ. Ди лэжьакіуэ куэд хэкіуэдащ, сабий Мис итіанэщ мамырыгъэ щызыбжанэ зеиншэ хъуащ, адэ- щыІэнури, абы дыхущІэвгъэкъу, анэхэр ягъэгуlащ. Мис апхуэдэ лъыгъажэ фымылъагъун папщІэ хуабжьу фызыхуэсакъыжыпхъэщ, фымыцІыхуу псэлъэгъу фымыщІ, псоми фи адэ-анэхэр, щыгъуазэ фщІын хуейщ. Псом лэныр щІэныгъэ зэвгъэгъуэтыдэмылъхэращ. Лъэпкъ, дин зэ- пытщ, - жиlащ Ольгэ. хуэмыдэхэмрэ игъащІэ лъандэ рэ щыІэщ. Сыт хуэдэ дин зезы-

хэкlами пщІэ хуэщІын хуейщ. жи ащ Шорэ Алик.

- Хабзэ зэрытхуэхъуауэ, илъэс къэс мыпхуэдэ зэlущlэхэр щыдогъэкІуэкІ ди школым. Ди гъэсэнхэр къыхудоджэ щІэпхъаегъэджакіуэхэр Іэмал имыіэу джащіэхэм зыщахъумэну. Терроризмэм къигъанэ лъэужьхэр ящхьэу иджыпсту фэ фи къа- къызыхэщ презентацэхэр догъэхьэзыр икІи ди мамыр псэунырщи, фызэреджэным яужь кіэм зи псэхэр щіэзыта ди ліыфит. ЩІэпхъаджагъэ зылэжьхэр хъужьхэр ди щІэблэм зэращыдин щІэныгъэ лъэпкъи зыбгъэ- мыгъупщэным дытелажьэ зэ-

ЖЫЛОКЪУЭ Люсаннэ.

Зэманым декІу пщащэ КъежьапІэ

япхъу Радимэ егъэджакіуэ зэрыхъунум зэрысабийрэ гу лъыптэрт. Ар Іэ щабэ-Іу щабэу къэхъурт, хьэл-щэн дахи хэлът. КъимыдэкІэ, езыми фІыуэ илъагъурт сабийхэр. ЕгъэджакІуэм и ролыр къызыхэщ джэгукіэ зэмыліэужьыгъуэ ціыкіухэр хьэблэ сабийхэм я деж къыщызэригъэпэщырт.

Бахъсэнёнок къуажэм 1992 гъэм къыщалъхуа пщащэ цІыкІум жылэм дэт курыт школ №3-м и 9-нэ классыр къызэриухыу, куэд щауэ зыщахъуэпс егъэджакіуэ Іэщіагъэр зэригъэгъуэтыну КъБКъУ-м и педколледжым щІэтІысхьащ. Ар ехъулІэныгъэкІэ къиухри и щІэныгъэм щыхигъэхъуащ КъБКъУ-м ФилологиемкІэ и институтым и адыгэбзэ къудамэм. Радимэ иджыпсту магистратурэм щоджэ.

Егъэджакіуэ Іэщіагъэр къыхэсхынымкІэ шапхъэ схуэхъуаш ди къулитературэмкіэ сыщезыгъэджа Ло конференцхэм, симпозиумхэм, семи-

<u>ЛІымахуэхэ</u> <u>Беслъэнрэ</u> <u>Мадинэрэ</u> Людмилэ. Абы гъэщІэгъуэну дерсхэр зэхигъэу-вэрт. Бзэми, литературэми, тхыдэми, щэнхабзэми щыщ Іыхьэхэр дахэу, екіуу зэхэухуэнауэ, бзэ къабзэкіэ икІи гурыІуэгъуэу сабийхэм ди пащхьэ кърилъхьэрт, - жеlэ Радимэ. - Апхуэдэу _{тыр} анэдэлъхубзэм и ІэфІыр зыхызагъэщіащ си адэшхуэ Тіутіэрэ анэшхуэ Алесэрэ. Абыхэм пщыхьэщхьэкІэрэ къызжаІэжырт гущэкъу уэрэдхэр, ІуэрыІуатэм, нарт эпосым щыщ хъыбарыжьхэр.

Адыгэбзэмрэ литературэмрэ зыІэпашауэ къэтэджа хъыджэбз цІыкІур курыт школым щыщІэса илъэсхэм къыщыщІэдзауэ жыджэру хэтащ анэдэлъхубзэмкІэ район, республикэ олимпиадэхэм, нэгъуэщІ зэпеуэхэм, увыпіэфіхэр къыщихьу. Хъыджэбзым зэрыжиІэмкІэ, апхуэдэ зэпеуэхэм я фІыщІэ кІэ абы и къзухьым зиужьащ, и щІэныгъэми хэхъуащ. Абыхэм щыпищащ университетми: студенткэ жыджэрыр мызэажэм дэт курыт школым адыгэбзэмрэ мытlэу хэтащ абы къыщызэрагъэпэш

нар зэмылІэужьыгъуэхэм

Ди анэдэлъхубзэм нобэкІэ иІэ щытыкІэм егъэпІейтей Радимэ. Бзэм и Іуэхур ефіэкіуэжынымкіэ гупсысэ пыухыкіахэри иіэщ. Псалъэм папщіэ, Интерненэхъыбэlуэу «къэгъэпсэлъэн» хуейщ адыгэбзэкІэ. Иджыпсту абы щылажьэ адыгэ сайтхэр ІэпэкІэ къыпхуэбжынущ, апхуэдизу ахэр мащІэщи.

- Адыгэ узэщіакіуэ ціэрыіуэ Къэзанокъуэ Жэбагъыи зэрыжиlауэ, зэманым зыдегъэкІун хуейщ. Къэгъэсэбэпыпхъэщ иджырей техникэмрэ технологие пэрытхэмрэ къыдат Іэмалхэр, - и гупсысэ -хэмкІэ къыддогуашэ пщащэр. - Апхуэдизу ахъшэ куэд текІуэдэнукъым, псалъэм папщІэ, адыгэбзэ зэраджыну слайдхэр, презентацэхэр зэгъэпэщыным, электрон учебникхэр зэхэгъэувэным.

Гъащіэм, и Іэщіагъэм хуиіэ мурадхэмрэ хъуэпсапіэхэмрэ къехъуліэну ди гуапэщ егъэджакіуэ ныбжьыщіэм.

> ПЩЫХЬЭЩІЭ Хьэмзэт. Бахъсэн район.

НапэкІуэцІыр зыгъэхьэзырар ЖЫЛАСЭ Маритэщ.

• Псалъэ Іущхэр

Іуэху пщІыр Іуэху мэхъу

♦Дыжэф пцІанэ хъуркъым. ♦ЗыщІ нэхърэ еплъ нэхъ Іэзэщ.

◆Дыщэр и Іэм къыпощ.

♦Улажьэу ушхэжын нэхъыфI шыІэкъым. ♦Зы мэлыфэ тlэу трахыркъым.

♦ХамэІэр Іэгъэза́гъэ щхьэкІэ, гугъэзагъэкъым. **♦Дзыгъуэ пэтрэ щІымахуэм хуогъэтІылъэ**.

♦Гурэ гурэ лъагъуэ зэхуаІэщ. **♦Хамэ ущие тхьэмахуэщ, хабзэ хьэху махуищщ.**

♦Іуэху пщІыр Іуэху мэхъу. **♦Зылъэмыкі Іэфракіэ и Іыхьэ**щ. ♦Насыпыр щагуэшым дурэшым дэсащ.

♦Нэгъуеипщ нэхъей, и закъуэ мэшхэж. ♦Хамэр гъэшэраши унэр гъэшэрыуэ.

♦Гурыщхъуэ нэрыщхъуэ ухуешэ.

Жьы хъуа псалъэхэр

Хьэлыуэ Іэпищ. Фэрэкі къызэуза сабийр хъуиужькІэ, мэ хуагъавэрт, сабийм

и Іэпищым и піэ тедзауи, гъунэгъухэм журэ; хуахьырт, я сабийр зэрыхъужам, иджы укъыкІэлъыкІуэ зэрыхъунум и щыхьэту.

бзэм щыщщ. Къуажэм дэкіыу гъуэгу бан, Мэртазэ, Къураты, Мысост; техьам. хьэщіэ къакіуэу илъагъумэ, къигъэзэжырти къуажэм нэс къигъэблагъэт, хьэщіэм хуит къищіыжмэ, и гъуэгум пищэжырт.

Дыщрыс. Пасэ зэманым щыгъуэ пщаилъэскіэ щис къэхъурт, зыхыхьэну уна-гъуэм уасэр зэхуихьэсыху, езыми зигъэхьэзырыху.

Гущэкъуибзэ. Адыгэхэм хабзэу къадекІуэкІыў щытащ зы жэщым жылэм къыдалъхуа щіалэ ціыкіумрэ хъыджэбз цІыкІумрэ я гущэкъу зэхурабзэу. Ахэр балигъ хъуа иужькіэ унагъуэ хъун хуейуэ

маным щыІа классовэ зэхуэмыдэныгъэ вий, витімэшхьэсэ, выщхьэфіэщіэ, гуэр къэзыгъэлъагъуэ псалъэхэр: уэркъ, выщхьэтес. лъхукъуэлІ, дыжьыныгъуэ;

• Шхыныгъуэхэр

Нартыху хужь

nlacma

Нартыху пастапхъэ зэ-

теудар кхъузанэ щабэ-

кіэ яухуэнщі, къина пхъа-

шэр тІэу-щэ щІагъэпщ

кхъапіэ къыхэмынэуи, псы

хуабэкІэ тхуэ-хэ ялъэс.

Піастапхъэ лъэсар псы

зэіащі эурэ тіэкіурэ къагъэ-

къуалъэ, къыдрихьеяхэр

чымчыркіэ къытрах. Ма-

фіэр ціыкіу ящіри, сыхьэт

нэблагъэкіэ бэлагъкіэ зэіа-

щі эурэ іув тіатіэ хъуху ягъа-

хьэжыгъэ ухуэнщІар хау

дэ, мафіэр нэхъ ин ящіри.

дакъикъэ 20 - 30-кІэ бэла-

гъкІэ япщурэ ягъажьэ.

Хьэзыр хъуа пастэр шы-

уан джабэй кІэрымыпщІэу

шытын хуейш. Пастэ жьар

зэрыпщтыру, псы щІыІэ тІэкІу зыщыхуа Іэнэм тра-

лъхьэри, Іэхэр псыф ящІурэ

см 8 - 10 и лъагагъыу яубэ, итlанэ ягъэупщlыlу.

Пастэр Іэнэм щытрагъзу-

вэнум деж пастэ щхьэфэр

трагъэжри, бзыгъэурэ яуп-

щатэ. Дашх лы, гъэшхэкі

Халъхьэхэр (зы цІыху

Нартыху зэтеуда щІэгъэ

пщауэ - грамми 135-рэ Псыуэ - грамми 500

Нартыху хьэжыгъэу грамми 65-рэ.

Шыбжиитхъцкіз

зрэжра ирг

Іыхьэхэр

ЛыпцІэр Іыхьэ-Іыхьэурэ

зэпаупщІ, я Іувагъыр см

1,5 - 2, я хьэлъагъыр грам-

ми 100 хъууэ. ЯтхьэщІ, шы-

гъу щахуэри дакъикъэ зыт-

хухкІэ щагъэлъ, шыгъур

хыхьэн шхьэкіэ. Лы Іыхьэ

шыуахэр тІэкІу ягъэжэпхъ-

ри, тебэм ит шыбжиитхъу

къэплъам халъхьэ, теба-

щхьэр трапІэри, зы дакъи-

къэ-дакъикъитІкІэ ягъа-

жьэ, зэрагъэдзэкІри ма-

фІэ щабэм тету ягъажьэ

хьэзыр хъуху. Ар тхъуэплъ

дахэ хъун хуейщ. Пщтыру

яшх, шыбжиитхъу зэра-

гъэжьар лым тракІэри.

Халъхьэхэр (зы цІыху

Былымыл щабэу - грам-

Шыбжиитхъуу - грам-

Шыгъуу - узыхуейм хуэ-

КЪУБАТИЙ Борис.

Пастэ хуабэ дашх.

шхыныгъуэхэм.

ЗэІащІэурэ нартыху

къэкъуалъэм

шепеахш унсІшП ●

Іэщэ лІэужьыгъуэ щы-Іахэм я фІэщыгъэ къэзыгъэлъагъуэ псалъэхэр: сагъындакъ, шабзэ, мы-

Адыгэш лъэпкъ щы ахэм я ф ощыгъэціэхэр къэзыгъэлъагъуэ псалъэхэр: Гъуэгудэгъазэ. Мыр адыгэхэм хьэш эм Абыкъу, Агъын, Ачэтыр, Бэчкъан, Къунхуащі пщіэм, кіэлъызэрахьэу щыта ха- **дет, Що́лэхъу, Щомахуэ, Жанхъуэт, Къ́э**-

Унагъуэм къышагъэсэбэп хьэпшып куэдым я ціэхэр: тэбакъ, гуэгуэн, сыхьэн, Іэнлъэ:

Шыгъэн, щэкІ, вакъэ къэзыгъэлъагъуэ псалъэхэр: гуэншэрыкъ, къэдабэ, сэнщэм и нэчыхыр ятха иужькіэ, и дыщым жэху, къуху, шухьэ, гуэбэнэч, бырынбыху; Пасэм щыгэу щыта джэгукгэхэм зэреджэр: мастэпылъэ, шыбгъэрыуэ,

шурылъэс; Ахъшэ, щапхъэ гуэр къэзыгъэлъагъуэу щыта псалъэхэр: **щай**, **асмушкіэ**;

Іэщіагъэ къэзыгъэлъагъуэ псалъэхэр: унащіэ, дыщэкі, фащіэ, къамышыщіэ, Ivстаз:

Мэкъумэшым, Іэщ зехьэным, гъавэ зе-Жьы хъуа псалъэхэм ящыщщ пасэ зэ- хьэным ехьэлІа псалъэхэр: выуэч, вэрэ-

ТАУ Хьэзешэ, ХЭЖЬ Марьянэ.

Мухоловка - Жьыкъан Нырок красноносый

Бабыщпэплъ Овсянка горная - КъуршкІырыкъ

Пеликан кудрявый Жьэдзыуэин Сплюшка - Жьынду-

цІыкІу Баклан - Хыбабыщ Стеноглаз - Дурэшбзу,

бзудамэплъ Волчок - Бгъэкіэхьціыкіу Трясогузка - МывэкІэпыс Погоныш - Бгъэнджэд Желна - ЖыгыуІуфІыцІэ

Джэдгъа-Рябинник пІэхуэлъэ Сверчок пятнистый Бзужэркусэ

Буйволовая птица Выпь - БгъэкІэхь, къа- къуэ Іэл

мылджокъ

Вяхирь - Тхьэрыкъуэ-Сойка - Мэзкъанжэ

цжэдщхьэтумэ Горлица кольчатая Кыгтхьэрыкъуэ Барсучок - Бгъэнбзу Бекас - Сыр-сыр

Дубонос - Дубэкъ

ЕкІуэкІыу: 1. Іэщ зыгъэхъум и Іэмэпсымэ. 3. Къа-

мэ Іэпщэр зэрагъэщІэращІэ. 6. ... имытмэ, лъакъуэм

и мыгъуагъэщ. 7. США-м и президенту чэзууэрэ щыта

зэадэзэкъуэ. 9. Гъэмахуэм ..., щІымахуэм гу щІы. 12.

Георгиевск къалэм и адыгэцІэ. 13. Адыгэ лъэпкъ. 14. Щалэ бжынфіэ, зэкіуж. 16. Хэтхэ я унэ ... тес? 18. И

... къурыкъуу ежьэжащ. 19. МахуэцІэ. 20. Махъсымэм

и щіэтіысыкі. 21. Къуацэ-чыцэ. 24. Хадэхэкі трищіэн

мурадкіэ унагъуэм игъэхьэзыра щіы іыхьэ. 25. Щэкі Іув

зэІуща, гъуррэ пхъашэу. 27. Кавказ Ищхъэрэм щыпсэу

лъэпкъ. 28. Щалэ зэраншу цыкіум лыжьыр ешхыда-

ти, ... къищіакъым. 30. Еджагъэшхуэ ціэрыіуэм къэра-

лым и ... лъапіэ иратащ. 31. Абы дыгъужьыр фіэбэла-

цэщ. 33. Іэпслъэпс. 34. Ядыгъун хьисэпкіэ ирахужьа

шы гуартэм кіэлъыщіэпхъуа гуп. 36. Лъагэу зэтракіута

гупышхуэ. 4. Пасэрей адыгэ зауэл! джанэ. 5. Хуэмыщ!а,

къулейсыз. 8. Дзыгъуэм и бий псэущхьэ дахэ цІыкІу.

10. Зиусхьэн лъэпкъ. 11. Фызыжь щхьэхуэпсалъэ Уэрсэрыжь и фіыгъэкіэ нартхэм къагупсыса, гъаво зорыіу-

ах Іэмэпсымэ. 15. Ди гъунэгъум я хъыджэбзыр ... зы-

тетым я нэхъ дахэщ. 17. Абы щыгъэ къыхащіыкі. 18.

Вакъэ лъапщэ кіыхь. 22. Сэтэней гуащэр Жьакіэжь

къыІэщІэзыхыжа нарт ліыхъужь. 23. ГуфІэгъуэ Іэнэ пэрысхэр зыхуей хуэзыгъазэ. 25. ЗэкІэлъхьэужьу гъуэгу

теува шыгу зэщэща гуп. 26. Зи кіуэціыр нэщі, купщіэ

зэрымылъ. 29. Жыг лъагэшхуэ. 32. Сирием адыгэр

зэреджэ. 35. Урысейр зи ІэмыщІэ илъым нэхъапэм

зэреджэу щытар «пащтыхьщ», Курыт Азием хиубыдэ

ЩэкІуэгъуэм и 14-м ди газетым тета

псалъэзэблэдзым и жэуапхэр:

ЕкІуэкІыу: 3. Хьэмыщэ. 5. Хьэщпакъ. 8. Гудзэ. 9.

«Ладэ». 10. Епэр. 11. Нащэ. 13. Жумэ. 16. Нэм. 17. Ху-

щанэ. 18. Уфа. 21. Пхъэщхьэмыщхьэ. 24. Алъп. 25. Ма-

хуэку. 27. Къута. 28. Хьэлу. 30. Нэпс. 32. Молэ. 33. Куржы.

Къехыу: 1. Жэгундэ. 2. Щхьэмыж. 3. Хьэлыгъуанэ. 4.

Медан. **6**. Папціэ. **7**. Къэрэндащ. **12**. Щиху. **14**. Ужьэ. **15**.

Уадэшхуэ. 19. Уэд. 20. Гущэ. 22. Къагъырмэс. 23. Къа-

мылыкъуэ. 25. Мэл. 26. Кусэ. 28. Хьэлэл. 29. Унагъуэр.

къэралыгъуэхэм я Іэтащхьэу щытахэм-щэ?

34. Гъуэз. **35**. Салимэ. **36**. Ищхъэрэ.

30. Нэбзий. 31. Серчэ.

Къехыу: 1. Іутіыж Борис и пьесэ «... хьэблэ». 2. Іэщ

нартыху е пшахъуэ. 37. Егъэлеяуэ ерыщ.

•ФщІэн папщІэ

Къуалэбзухэм я цІэхэр

пщэху Галстучник - Щхьэщ, пшахъуэджэд Глухарь - Хъунгъар Фазан золотой - Мэз-

Голубь дикий -

22

24

28

• Апхуэди къохъу

УсакІуэ гуэрым хьэры чэтыщіэ ныбжьэгъу иіэт. ХьэрычэтыщІэм и Іуэхухэр хъарзынэу кІуатэрт. Нэхъри зригъэубгъун папщіэ нэгъуэщі щіыпіэхэми іуэху щищіэну мурад ищіащ. Абы папщІэ и унэ лъапсэр ищэу, Іэпхъуэну и гугъэт. Ар усакіуэм елъэіуащ и унэр зэрищэжым теухуауэ газетым къытрыригъэдзэну хъыбарегъащІэ тІэкІу хузэхилъхьэну. Усакіуэм тхылъымпіэ кіа-

пэрэ къэрэндащрэ къи-щтэри, хъыбарегъащІэр итхащ: «Къуажэ гуэрым щащэ гуфІэгъуэмрэ насыпымрэ я кІуапІзу зы унэ лъапсэ мыин дыдэ. И гъунэмкІэ щежэх псы ціыкіур зэнзэныпсым хуэдэу къабзэщ. ПщэдджыжькІэрэ жыг баринэхэм я къудамэхэм бзухэр щобзэрабзэри, гуапэу укъагъэуш. Дыгъэ къыщІэкІыгъуэм унэм нур тредзэ, дыгъэр шыкъухьэкІи, псэр зыгъэтынш жьауэ трещІэ. Жыг хадэ цІыкІум хьэуар щыкъабзэщ, пхъэщхьэмыщхьэмрэ удз гъэгъамрэ я мэр хэз-ЩИ»

Мазэ бжыгъэ докІри, усакІуэр щІоупщІэ и ныбжьэгъум и унэм и хъыба-

Уэ птха хъыбарегъащІэм сыкъеджа нэужь, си унэр сщэну си пщіыхьэпіи къыхэхуэжакъым. ЗыкІи схуэхъуэжынутэкъым лъапсэ телъыджэр, - итащ абы жэуап.

ГЪУЭТ Синэ.

И чэзущ

ЩэкІуэгъуэ мазэ

«Ноябрь» мазэр латин бжыгъэцІэ «бгъу»-м къытекlащ: «новем» - ноябрь. Мы мазэцІэм цІэ зэтемыхуэхэр иlащ: мэкъушэжыгъуэ мазэ, гъуэгыгъуэ мазэ, тІы утІыпщыгъуэ. Иужьрей зэманым адыгейхэми, къэбэрдейхэми, Сирием, Иорданием щыпсэу ди лъэпкъэгъухэми къагъэсэбэпыр щэкІуэгъуэ - «время охоты» - жыхуиІэрщ. Мы псалъэ къэхъукІэм ди бзэм куэдрэ ущрохьэлІэ. Нэгумэ Шорэ и тхыгъэхэм къыз е (бжьыхьэкІэмазэ) «ноябрь» - псалъэращ.

ЩэкІуэгъуэ мазэм нэ- нэщэнэу. хъыщхьэр - ущэкІуэну узэрыхуитырщ. хьэкІэкхъуэкlэхэм я щlэжьейр *лэжьыгъэм къыхэтхыжащ.*

Псалъэзэблэдз

16

щэкІуэнуми, хэт хьэжэбажащэ кіуэнуми хуитщ. къищынэмыщІауэ, мы мазэм шІымахуэм сыт и лъэныкъуэкІи зыщыхуагъэхьэзыр манщ. Мэкъумылэр кърашэліэж, пхъэ ягъэхьэзыр, бжьэ зиіэм нэщіэщым щІегъэувэж. Мы мазэм щІымахуэ шхын жаІэрти мэл, былым яукІырт. Лыр ягъэгъурт, яшурт, ягъэфіэіурт, щхьэфіэіу жыхуаlэу шытам хүэдэхэри ящІырт. Абы щхьэкІэ мэл яукіахэм я щхьэ-лъакъуэ къабзэ дыдэу гъэлыгъуар ныкъуэвэфі ящіырти, кхъуэщынкіэ е чейкіз ягъэфІэІурт. Гъатхэм псэущхьэхэм ящыщ ямыукІыу, щІымахуэм хуагъэхьэзыра лымрэ щхьэфіэіумрэкіэ хьэщіэхэр ягъэхьэщіэрт. иннегриент до жершений нэхърэ нэхъыкІэу ибжыртэщихыр - 6 ж и х а к е м а- къым. Уеблэмэ «щхьэфІэІу сагъэшхащ», - жаlэрт, фІыуэ зэрагъэхьэщІам и

ин хъуащи. Иджы хэт

«Адыгэ махуэгъэпсхэр»

• ФІыщІэ

Сымаджэхэр яхуэарэзыщ

Зыпэрыт Іэнатіэм фіыуэ хэзыщіыкі Іэщіагъэліхэр дызэриІэм гушхуэныгъэ къытхелъхьэ. Псом хуэмыдэу гуапэщ апхуэдэ ІэщІагъэлІ хъарзынэхэм узыншагъэр

хъумэнымкІэ ІэнатІэм куэду узэрыщрихьэлІэр. Налшык къалэ дэт клиникэ сымаджэщ №1-м щылажьэ дохутырхэм я щытхъу куэдрэ зэхэтхащ, иджы дэри дгъэунэхуащ абыхэм я Іэзагъэр зыхуэдэр. Сымаджэщым и 2-нэ терапие къудамэм щылажьэхэр шыІэныгъэшхуэ яІэу я къалэныр нэгъэсауэ зыгъэзащІэ гупщ. Шэч хэмылъу, ар зыхуэдэнур зэлъытыжар я унафэщіырщ. Зи гугъу тщіы къудамэм и унафэщі Къэнэмэт Лейлэ зыпэрыт ІэнатІэм хуэфэщэн щІэныгъи Іэзагъи бгъэдэлъщ. Ар медицинэ щІэныгъэхэм я кандидатш. Дохутырхэу Сасыкъ Мадинэ (ари медицинэ щІэныгъэхэм я кандидатщ), Шэджэмыкъуэ Юлие сыми къыхаха ІэщІагъэм хуэІэижьщ. Мы бзылъхугъищым сымаджэхэм хуащ гулъытэр дымыгъэщ агъуэу къанэркъым. Я хущхъуэхэм къадэкІуэу я псалъэ гуапэхэмкІэ гукъыдэж къыпхалъхьэжу апхуэдэщ ахэр. ЖыпІэнурамэ, дохутыр нэсым хэлъын хуей хьэл псори ядыболъагъу Къэнэмэтми, Сасыкъми, Шэджэмыкъуэми. Абы къыхэкІыуи сымаджэхэм яхэткъым мы дохутырхэм яхуэмыарэзы.

Я лэжьыгъэм и хъер ялъагъуу Тхьэм куэдрэ я ІэнатІэм

Пщыгъусэ Жаннэ, Мэкъу Оксанэ, Хьэмырзэ Соня, Ребровэ Эммэ, Глашевэ Нэфисэт, Джэрыджэ Оксанэ, Хъалил Зурият, Джатокъуэ Иринэ, Дэхъушокъуэ Лидэ

• ГушыІитІ

Щхьэ шэч къытепхьэрэ

Щхьэбаринэ Къасбот къуажэ псом я унафэщІт. Ауэ ар езым я унагъуэм щыпыпхэт. Абы и фызым бжьыпэр щиубыдати, бэуапІэ къритыртэкъым. Иджы фызым и унафэкІэ унагъуэр псэурт.

Къасбот и къуажэгъухэр а Іуэхум икъукІэ фІыуэ щыгъуазэти, щІэх-щІэхыурэ къызыпхагъэІукІырт: «Зи унагъуэм унафэ хуэзымыщІыжыф цІыхур къуажэ псом я Іэтащхьэу ягъэўвауэ драгъэук!!» Апщіондэху ліыр бампІэм ихьырт. Къасбот и фызым иужь дыдэу иджыри зэ епсэлъэжыну мурад ищІащ.

- Сэ сыліщ, ныбжькій зы хьэнтхъупс шынакъкіэ сынэхъыжьщ, ауэ щыхъукІэ, унагъуэм унафэщІу исын хуейр сэращ. Унагъуэм унафэщІитІ ис зэрымыхъунур зыщумыгъэгъупщэ Араш къуажэ къэс, район къэс, область къэс зы унафэщі фіэкіа щіамыгъэуври!

- Уэри зыщумыгъэгъупщэ, тІасэ цІыкІўу сиІэ, а унафэщіхэм ящыщ дэтхэнэ зыми и пщэ дэлъ къалэныр щыхуземыхьэм деж, зэрыщхьэпрадзыр. Ар зыуэ. Eтlyaнэрауэ, уэ къуажэ псо щыпхузехьэфкіэ, сэ ди унагъуэ ціыкіў закъўэм и унафэ зэрыхуэщіынум щхьэ шэч къытепхьэрэ?.

Абы иужькіэ, куууэ хэщэтыкіри, Къасбот и Іитіыр иІэтыпащ...

Уахъ урикъуэмэ, хъунущ, тю!

ЦІыхухэм адыгэ хабзэхэр Іэдэбу ягъэзащІэмэ, Уэсмэн дадэ игу хэхъуэрт, ямыгъэзащІэрэ - и жагъуэ хъурт. И жагъуэ хъууэ къэмынэжу, ириубыдылІапэрти, игъэу-кІытэрт: «Адыгэ укъилъхуакъэ? Адэ-анэ уагъэсакъэ?»

Зыбжанэ щ ауэ Уэсмэн зы щ алэ мыц ыху нэмысыншэ гуэрым хузэгуэпырт. ЩІалэр зэ лІыжь гуэрым и ижьырабгъум щыту, зэ фызыжь гуэрыр и сэмэгурабгъум щыту, зэи нэхъыжьитым я зэхуакум дэтрэ зыщыпіэ кіуэуэ уэрамым щрихьэліэрт. Апщіондэху Уэсмэн щіалэ мыціыхум еущиерт, егиерт, здэщытын хуей лъэныкъуэмкіэ игъэувыжырт. Аршхьэкіэ абы адыгэ хабзэ дахэр хузыхэлъхьэртэкъым. Хузыхэлъхьэпэнуми, къы-

Апхуэдэу екіуэкіыурэ, Уэсмэн дадэ а щіалэ мыціыхумрэ зы ліыжьрэ зэгъусэу уэрамым кърикіуэу ирихьэліащ. Щрихьэліам, аргуэрыжьти, щіалэр ліыжьым и ижьырабгъум щытт. Итіанэ Уэсмэн дадэ зэгуэпауэ абы еупщІащ:

- Уэ хэт урищІалэ, тІо?

-Дырагун Уахъ! - А-а!.. Уахъ урикъуэмэ, хъунущ, тlу! - пищащ ліыжьым и псалъэм. - Дэнэ лъэныкъуэкІэ ущытми хъунырщ, тly! Тхьэ дыгъыlэ, зэрымыщІэкІэ, уэри бэлыхь ухэзгъэтамэ, сэри хьэзаб зытезгъэлъамэ!.. ДяпэкІэ гугъу дызэрегъэхьыжынукъым!

Дырагун Уахъ зэрыхабзэншэжьыр, зэрынэмысыншэжьыр Уэсмэн дадэ ищІэртэкъэ?..

ДУДАР Хьэутий.

Редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ

ЖЬЭКІЭМЫХЪУ Маринэ Редколлегием хэтхэр

ХьэфІыцІэ Мухьэмэд (редактор нэхъыщхьэ), Жыласэ Заурбэч (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), Ширдий Маринэ (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), Гъурыжь Мадинэ (жэуап зыхь секретарь), Къардэн Маритэ, НэщІэпыджэ Замирэ, Хьэжыкъарэ Алик, ЩхьэщэмыщІ Изэ.

Езыгъэтхахэр КъБР-м Парламентымрэ Правительствэмрэ ирагъэтхащ (учредителхэр).

Зэхэзылъхьар МЫЗ Ахьмэдщ.

КъыдэзыгъэкІхэмрэ редакцэмрэ я хэщІапІэр 360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ, Налшык къалэ, Лениным и уэрам, 5

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъыщхьэм, секретарым - 42-56-19; редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэхэм 42-63-64, 47-31-54, 47-33-23; жэуап зыхь секретарым - 42-22-82; секретариатым - 42-22-6**6**.

32

КЪУДАМЭХЭМ: политикэмкІэ, жылагъуэмрэ лъэпкъ ІуэхухэмкІэ - 42-22-86; къуажэ гъащІэмрэ экономикэмкІэ - 42-57-59; щэнхабзэмкІэ - 42-75-36; обозревателхэм - 42-22-89; хабзэхъумэ ІуэхущІапІэхэм ядэлэжьэнымкІэ - 42-60-53; хъыбарыщІэхэмкІэ, спортымрэ письмохэмкІэ - 42-22-88; егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ - 47-32-15; зэдзэкІакІуэхэм -42-21-88; корректорхэм - 42-60-27; бухгалтерием - 47-31-69; ЭВМ-м и операторхэм - 42-22-84; компьютер ІуэхущІапІэм -42-26-41; сурэттехым - 42-75-78.

Теддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа бжыгъэхэм, къыщаІэта Іуэхугъуэхэм я пэжагъымкІэ ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхь. Авторхэмрэ редакцэмрэ я Іуэху еплъыкІэр зэтехуэ зэпыту

23

21

26

30

29

27

35

37

Газетыр Іэ тезыдзахэм яхуэхьыныр и пщэ дэлъщ КъБР-м федеральнэ пошт зэпыщ эныг ээхэмк э и управленэм.

Тел.: 76-01-28, 76-01-10 Газетыр 1994 гъэм мэкъуауэгъуэм и 14-м Печатым и хуитыныгъэр хъумэнымкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр щІыналъэ ІуэхущІапІэм №Н-0065-м щІэту ятхащ.

Зы илъэсым газетыр 250-рэ къыдокІ. «Тетраграф» ООО-м щытрадзащ. КъБР, Налшык къалэ, Лениным и уэрам, 33

Мы къыдэкІыгъуэм елэжьахэщ: жэуап зыхь секретарым и къуэдзэ Къаншокъуэ Эллэ, редактору ЖьэкІэмыхъу Маринэ, корректорхэу Афэ **Тамарэ** (1, 2-нэ нап.), **ЩхьэщэмыщІ Изэ** (3, 4-нэ нап.). КомпьютеркІэ газетым и теплъэр ящІащ Дол Маринэ, Ныр Саидэ, Щомахуэ Марианнэ, Бещто Оксанэ, Мэлбахъуэ Анжелэ, сурэтхэм елэжьар Бицу Жаннэщ.

Номерыр «Адыгэ псалъэм» и компьютер ІэнатІэм щагъэхьэзыращ.

Газетым Іэ традзэн хуейщ сыхьэт 20-м, щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ.

Индексыр 51531 • Тираж 3.167 • Заказ №1944